Nota van reactie op zienswijzen op de begroting 2027 DG&J

Gemeente	Uitgebrachte zienswijze	Reactie Dagelijks Bestuur DG&J
Alblasserdam **Definitief (Raad 23 juni)**	U geeft aan dat de DG&J ook in 2027 werkt met een taakstelling van 8% op de begroting (exclusief SOJ), de zogenoemde nullijn. Deze nullijn betekent dat de DG&J met de bestaande capaciteit invulling moet geven aan een toenemende stroom van meldingen bij LVS, OGGZ en Veilig Thuis. U stelt dat u zich, samen met de gemeenten, blijft inzetten voor het vroegtijdig bieden van passende ondersteuning aan inwoners, met als doel de druk op de dienstverlening te verminderen. Wij onderschrijven het belang van deze inzet en waarderen de inspanningen die u hierin levert.	Dank voor uw waardering
	Ten aanzien van de begroting 2027 is ons uitgangspunt, evenals in voorgaande jaren, dat de uitvoering van de taken dient plaats te vinden binnen de beschikbare financiële kaders. Gelet op de financiële kaders en de noodzakelijke bezuinigingen verwachten wij dat u zich maximaal inspant om de kostenontwikkeling zoveel mogelijk te beheersen.	Wij zijn ons bewust van de financiële situatie van de deelnemende gemeenten en spannen ons maximaal in om de kostenontwikkeling zoveel mogelijk te beheersen en onze taken uit te voeren binnen de financiële kaders.
	<u>Indexering</u> De conceptbegroting 2027 is geïndexeerd conform de uitgangspunten uit de kadernota, uitgaande van een loonindexatie van 5,7% en een materiële indexatie van 2,2%. Dit resulteert in een totale indexatie van € 2,4 miljoen en een stijging van de gemeentelijke bijdrage met € 1,726 miljoen. In de toelichting bij de definitieve begroting geeft u aan voor te stellen de loonindexatie (met uitzondering van jeugdhulp en Jong JGZ) te corrigeren naar 4,2%, op basis van het meest recente CPB-cijfer. Wij stellen deze bijstelling op prijs. Wij verzoeken u deze aanpassing in de definitieve begroting expliciet door te rekenen en te verwerken in de gemeentelijke bijdragen.	De bijstelling is verwerkt in de definitieve begroting en gemeentelijke bijdragen.
	<u>GGD, LVS en Veilig Thuis</u> Voor de onderdelen GGD, LVS en Veilig Thuis stelt u, net als in 2026, voor om voor het jaar 2027 aanvullende middelen beschikbaar te stellen voor OGGZ en Veilig Thuis Jeugd. Wij hebben in onze zienswijze van vorig jaar aangegeven dat wij, gezien de financiële positie van de gemeente Alblasserdam en het door het Algemeen Bestuur vastgestelde uitgangspunt van de nullijn, voorstellen voor incidentele en/of structurele uitbreidingen niet wenselijk achten.	
	Tegelijkertijd hebben wij begrip voor de inhoudelijke noodzaak van uw voorstel, aangezien het onvoldoende opvolgen van meldingen een nadelig effect kan hebben op de meest kwetsbare inwoners en hun sociale omgeving.	Wij begrijpen uw uitgangspunt en danken u voor uw begrip voor de inhoudelijke noodzaak van ons voorstel.
	In de conceptbegroting 2027 worden, evenals in 2026, de volgende onderdelen incidenteel voor één jaar (2027) gefinancierd: • OGGZ, specifiek het Meldpunt Zorg en Overlast, via een inwonerbijdrage van € 149.721; • Veilig Thuis Jeugd, via een inwonerbijdrage van € 444.010. Hieronder lichten wij per onderdeel onze zienswijze nader toe. De conceptbegroting 2027 bevat naast voorstellen voor incidente uitbreiding tevens twee bijstellingen voor de basistaken WvGGZ en suïcidepreventie. Hieronder lichten wij ook onze zienswijze op deze bijstellingen toe.	

Gemeente	Uitgebrachte zienswijze	Reactie Dagelijks Bestuur DG&J
	<u>OGGZ</u> In zowel de aanbiedingsbrief als de begroting ontbreekt een inhoudelijke toelichting op het voorstel voor OGGZ. Aangezien dit voorstel overeenkomt met dat van voorgaande jaren, gaan wij ervan uit dat het, zoals eerder toegelicht bij de begroting 2026, gaat om een uitbreiding van 1 fte ten behoeve van het Meldpunt Zorg en Overlast. Deze uitbreiding is inmiddels voor de jaren 2025, 2026 toegekend en opnieuw incidenteel voor 2027 voorgesteld. Het opnieuw incidenteel financieren van deze inzet roept bij ons de vraag op welke maatregelen worden genomen om te borgen dat deze inzet daadwerkelijk tijdelijk blijft en vanaf 2028 kan worden opgevangen binnen de bestaande capaciteit. Hoewel wij de inhoudelijke noodzaak gezien het aantal en de aard van de meldingen erkennen, verwachten wij van u een actieve inzet op het verkennen van structurele oplossingen binnen de bestaande middelen. Het ontbreken van een dergelijk perspectief in de aanbiedingsbrief en begroting vinden wij zorgelijk. Gezien de inhoudelijke noodzaak en het ontbreken van een concreet alternatief stemmen wij in met het voorstel voor 2027, onder de expliciete voorwaarde dat dit het laatste jaar van incidentele financiering betreft en dat in 2027 actief wordt gewerkt aan structurele oplossingen binnen de bestaande financiële kaders.	Dank voor uw instemming. De incidentele financiering van de tijdelijke uitbreiding met 1 fte voor het meldpunt Zorg & Overlast, staat niet los van de inrichting van een regionaal basispakket en pluspakket voor de OGGZ. Dit wordt integraal meegewogen bij de besluitvorming in het laatste kwartaal van 2026. Zie ook onze reactie hierna, naast uw zienswijze 'Bijstelling OGGZ'.
	<u>Veilig Thuis</u> Ook bij uw voorstel rondom Veilig Thuis Jeugd ontbreekt een inhoudelijke toelichting en wordt wederom een incidentele uitbreiding gevraagd. Tegelijkertijd blijft de druk op Veilig Thuis richting 2027 onverminderd groot. De eerder toegekende tijdelijke uitbreiding van 4,5 fte achten wij nog steeds noodzakelijk om de wettelijke taken zorgvuldig uit te voeren. Wij stemmen daarom in met incidentele financiering van deze capaciteit in 2027. Bovendien blijkt uit de conceptbegroting 2027 dat bij een aanhoudend hoog aantal meldingen structurele financiering onvermijdelijk wordt geacht. Wij begrijpen deze lijn, maar vinden het van belang eerst de resultaten van de implementatielijnen en het onderzoek van Q-Consult af te wachten, alvorens besluiten te nemen over een structurele invulling van de financiering. Veilig Thuis heeft Q-Consult gevraagd een nieuw rekenmodel te ontwikkelen voor de benodigde capaciteit, waarbij gebruik wordt gemaakt van ervaring uit andere regio's en een landelijke benchmark. Dit zal naar verwachting meer inzicht opleveren. Uit onderzoeken van de IGJ uit 2023 en 2024 is gebleken dat Veilig Thuis-organisaties landelijk onderbezet zijn en structureel moeite hebben om wettelijke termijnen te halen, zonder aanwijzing dat dit snel verandert. Dit roept de vraag op in hoeverre extra capaciteit alleen de oplossing is. Wij onderstrepen het belang van het verder uitvoeren en evalueren van de implementatielijnen, omdat deze kunnen bijdragen aan een efficiëntere werkwijze. De oplossing ligt daarmee niet vanzelfsprekend in het uitbreiden van de formatie.	Dank voor uw instemming. Zoals in de begroting is aangegeven, is de incidentele formatie vanwege het nog steeds hoge aantal meldingen, nog eenmaal incidenteel opgenomen. De intentie van het bestuur is om het aantal door Veilig Thuis te behandelen meldingen naar beneden te brengen. Hiervoor werken Veilig Thuis, gemeenten en maatschappelijke organisaties samen aan het uitvoeren van een implementatieplan. Zoals u aangeeft, vindt besluitvorming over een structurele invulling van de financiering plaats op basis van de resultaten van evaluatie van het implementatieplan en het onderzoek van Q-Consult. Wij leggen eind dit jaar een voorstel voor aan het bestuur voor de benodigde capaciteit. Wij delen uw mening dat een oplossing niet vanzelfsprekend ligt in het uitbreiden van formatie. Veilig Thuis spant zich daarom samen met gemeenten en maatschappelijke organisaties maximaal in voor het realiseren van het implementatieplan.
	<u>Bijstelling suïcidepreventie</u> U geeft aan dat het Rijk jaarlijks € 10 miljoen beschikbaar stelt voor suïcidepreventie, waarvan € 233.441 wordt toegedeeld aan de regio Zuid-Holland Zuid, met verschillen per gemeente als gevolg van de verdeelsystematiek. Doordat de middelen lager uitvallen dan eerder geraamd en daarnaast 10% van het budget lokaal wordt ingezet, stelt u voor de	Dank voor uw instemming.

Gemeente	Uitgebrachte zienswijze	Reactie Dagelijks Bestuur DG&J
	begroting van de DG&J structureel te verlagen met € 49.143. Deze bijstelling is in lijn met eerder gemaakte afspraken. Wij kunnen met deze bijstelling instemmen. <u>Bijstelling OGGZ</u> U stelt voor om de wettelijke, structurele taken binnen het OGGZ basispakket structureel via de gemeentelijke bijdrage te financieren. Het betreft onder andere de taken Procesregie (€ 882.964) en WvGGZ (€ 476.372). Deze taken worden reeds uitgevoerd binnen het OGGZ, maar zijn momenteel nog deels gefinancierd via gemeentelijke DVO's of subsidies. Met uitzondering van de procesregie voor Zwijndrecht, die per 2027 wordt toegevoegd, stelt u voor deze taken voortaan volledig en structureel via de gemeentelijke bijdrage te bekostigen. Dit leidt tot een verhoging van de totale gemeentelijke bijdrage met € 1,4 miljoen. Voor de gemeente Alblasserdam betekent dit een totaal bedrag van € 55.578. Wij kunnen hiermee instemmen.	Dank voor uw instemming. Wij waarderen de betrokkenheid en zorgvuldigheid van alle gemeenten in het proces van inrichting van een duurzame en toekomstbestendige OGGZ. Wij constateren dat er brede steun bestaat voor de voorgestelde inrichting van het OGGZ-basispakket, waaronder de functie procesregie. Procesregie wordt gezien als een essentiële schakel binnen de OGGZ-keten. De functie draagt bij aan samenhang, continuïteit en effectieve ondersteuning van inwoners met complexe problematiek, waarbij meerdere domeinen en partners betrokken zijn. Juist vanwege deze kenmerken achten wij en nagenoeg alle gemeenten, regionale borging noodzakelijk. Een gezamenlijke inrichting zorgt voor eenduidigheid, behoud van expertise, continuïteit en een effectieve samenwerking met regionale ketenpartners. Tegelijkertijd heeft één gemeente aandachtspunten ingebracht over procesregie. Wij zijn hierover in gesprek en zetten deze gesprekken in de komende periode voort, specifiek gericht op aansluiting bij lokale behoeften en de uitvoering in de praktijk. Vanwege de hierboven genoemde noodzakelijk geachte regionale borging adviseren wij om vast te houden aan procesregie als onderdeel van het regionale OGGZ-basispakket. De financiële effecten van de inrichting van een regionaal basispakket en pluspakket, zijn op hoofdlijnen vertaald in de begroting. In de komende periode wordt de inrichting van de OGGZ nader uitgewerkt. Daarbij betrekken we ook de uitkomsten van de gesprekken met de gemeente die aandachtspunten heeft ingebracht over procesregie. Besluitvorming over de inrichting van een regionaal basispakket en pluspakket vindt naar verwachting plaats in het laatste kwartaal van 2026.
	<u>SOJ</u> U geeft aan dat de SOJ middels het Verbeterprogramma en de nauwe samenwerking met gemeenten en partners in 2027 concreet bijdraagt aan de regionale beweging om jeugdhulp beschikbaar en betaalbaar te houden. Wij merken op dat het Verbeterprogramma niet uitsluitend een opgave voor gemeenten is, maar ook een duidelijke verantwoordelijkheid van de SOJ zelf vraagt. Tegelijkertijd constateren wij dat de voortgang momenteel beperkt zichtbaar is. Wij vragen daarom om een actievere rol en voortzetting van het programma, zodat de beoogde effecten daadwerkelijk gerealiseerd kunnen worden.	Wij delen uw mening dat het Verbeterprogramma een gezamenlijke opgave betreft, waarin de SOJ ook haar verantwoordelijkheid pakt en verbetermaatregelen uitvoert.
	Wij waarderen dat u het voortouw neemt in de voorbereiding van de regionale inkoop van jeugdhulp voor 2028 en kijken uit naar het verdere proces en de samenwerking. Daarbij onderstrepen wij het belang van een meer overzichtelijk aantal aanbieders, met behoud van een goed dekkend en passend jeugdhulplandschap voor alle doelgroepen. Daarnaast zien wij landelijk voorbeelden waarin een beperkter aantal gecontracteerde aanbieders heeft geleid tot effectievere en doelmatigere jeugdhulp, met een betere beheersing van de kosten. Dit ondersteunt het belang van het maken van scherpe keuzes in de inrichting van de inkoop.	De SOJ is inmiddels gestart met de voorbereiding op de regionale inkoop van jeugdhulp voor 2028. Dit proces wordt in nauwe samenwerking met gemeenten vormgegeven en uitgevoerd. Het aandachtspunt dat u meegeeft, nemen wij hierin mee.

Gemeente	Uitgebrachte zienswijze	Reactie Dagelijks Bestuur DG&J
	Wij verwachten dat de DG&J in dit kader ook onderzoekt welke keuzes in de inkoop het meest bijdragen aan deze doelen (een beperkter aantal aanbieders in combinatie met een goed dekkend jeugdhulplandschap) en dat dit in nauwe samenwerking met ons wordt opgepakt. Wij verwachten dat de DG&J in dit kader ombuigingsvoorstellen uitwerkt en voorstelt die tenminste voldoen aan de taakstelling van de begroting van 2026 en het meerjarenperspectief daarna. Daarbij verwachten wij scherpe keuzes in de inrichting van de inkoop. Als wij schrijven over een beperkter aantal specialistische aanbieders, gaan wij uit van scherpere keuzes in de inkoop die leiden tot een duidelijke vermindering van het aantal aanbieders, zodat de samenwerking met het lokale team substantieel kan worden versterkt.Tegelijkertijd realiseren wij ons als gemeenteraad dat wij dan ook zelf bereid moeten zijn om te investeren in ons lokale team. **Ten slot** Wij vragen u deze zienswijze te betrekken en onze aangeleverde punten te overwegen bij de bespreking in de vergadering van het Algemeen Bestuur op 9 juli 2025. We zien uit naar uw reactie op onze zienswijze. Wij hebben deze zorg herhaaldelijk kenbaar gemaakt. Hoewel er regionaal al geruime tijd wordt samengewerkt om grip te krijgen op zowel de kosten als de instroom, constateren wij dat deze inspanningen vooralsnog onvoldoende leiden tot een afname van de uitgaven en/of het aantal cliënten.	Wij onderschrijven de noodzaak om de kostenontwikkeling binnen de jeugdhulp beheersbaar te houden. DG&J werkt voor GGD, Veilig Thuis en LVS met een taakstelling van 8% en voor de SOJ via het Verbeterprogramma Jeugdhulp en de Ontwikkelopdracht. Over de invulling hiervan zijn met gemeenten afspraken gemaakt. Bij de voorbereiding van de inkoop vanaf 2028 onderzoeken wij samen met gemeenten hoe het jeugdhulplandschap doelmatig kan worden ingericht, inclusief de mogelijkheden voor een beperkter aantal gecontracteerde aanbieders, met behoud van een passend en dekkend aanbod. Daarbij staan betaalbare, beschikbare en passende jeugdhulp en een goede samenwerking met lokale teams centraal. Wij begrijpen uw zorgen. Wij geloven in de aanpak die is ingezet met het gezamenlijke verbeterprogramma. We verwachten dat dit tot meer grip op de kosten en instroom kan leiden. Tegelijkertijd worden we geconfronteerd met landelijke ontwikkelingen die een kostenopdrijvend effect hebben, zoals indexatie en tariefstijgingen in de jeugdhulp. Wij vragen uw aandacht voor de sturingsmogelijkheden van lokale teams en andere verwijzers op de in- en uitstroom van cliënten en daarmee op de kostenontwikkeling van de jeugdhulp. We blijven ons maximaal inspannen om samen met gemeenten grip te krijgen op de kosten en in- en uitstroom.
Dordrecht **Definitief (Raad 24 juni)**	**Algemeen** Allereerst complimenteren we u voor uw inzet het afgelopen jaar. Het was een bewogen jaar met veel uitdagingen in het publieke gezondheidsdomein en sociaal domein. Niet alleen op het gebied van financiën en personele capaciteit, maar ook als het gaat om maatschappelijke ontwikkelingen. Door complexiteit van hulpvragen, prestatiedruk en individualisering wordt de druk groter. Terwijl de implementatie van plannen om deze trends te keren, tijd kost. **<u>2.1 Begroting 2027 – onderdeel Dienst Gezondheid & Jeugd</u>** **2.1.1 Algemeen** In de begroting concretiseert u de plannen van DG&J en bijbehorende middelen. Hieronder leest u onze reactie. **2.1.2 Indexatie** U geeft aan de indexering op de lonen in de definitieve begroting 2027 aan te passen van 5,7% naar 4,2%. We gaan ervan uit dat de gemeentelijke bijdragen op basis hiervan worden herzien. **2.1.3 Veilig Thuis** <u>Druk op de uitvoering door Veilig Thuis</u> Ook voor 2027 constateren wij dat de druk op Veilig Thuis hoog blijft. Wij begrijpen daarom dat de tijdelijke uitbreiding van 4,5 fte noodzakelijk is om de wettelijke taken zorgvuldig en	Dank voor uw waardering. Dit is verwerkt in de definitieve begroting en de gemeentelijke bijdragen. Dank voor uw instemming.

Gemeente	Uitgebrachte zienswijze	Reactie Dagelijks Bestuur DG&J
	binnen de gestelde termijnen te kunnen uitvoeren. Het gaat om de veiligheid van de meest kwetsbare inwoners, waarvoor continuïteit en kwaliteit van de uitvoering geborgd moet zijn. Met de tijdelijke uitbreiding stemmen we in. Ons uitgangspunt is verder, dat de ondersteuning door Veilig Thuis moet passen binnen de huidige financiële kaders. In 2026 onderzoekt u samen met Q-Consult de formatie. We vragen uw aandacht voor het onderscheid tussen wettelijke taken en plustaken. Ook vragen wij u om te reflecteren op de ingezette beweging. U heeft verschillende maatregelen genomen in de werkwijze. Zo schaalt u casuïstiek eerder af naar ons lokale team (Dordt Sociaal). Ook zet u meer in op advies. Door sneller mee te denken, wordt escalatie in gezinssituaties waar mogelijk voorkomen. Samenvattend is onze intentie om het aantal meldingen en casussen bij Veilig Thuis terug te dringen. En meer preventief te werk te gaan. Zodat de uitvoering van wettelijke taken minder onder druk staat en tegelijkertijd de kosten beheersbaar blijven. <u>Rekenmodel i.r.t. P&C-cyclus en besluitvorming</u> De raad acht het noodzakelijk dat er in 2026 bestuurlijke besluitvorming plaatsvindt over de invulling van de structurele capaciteit van Veilig Thuis. Er is nu een aantal jaar 4,5 fte extra gefinancierd. Het Q-Consult rekenmodel kan helpen om de benodigde formatie inzichtelijk te maken. De uitkomsten wegen wij mee in de P&C-cyclus 2026–2027, inclusief een scenarioanalyse met financiële en organisatorische consequenties. De raad verzoekt om deze inzichten vervolgens te verwerken in de kadernota 2028, zodat we op basis daarvan weloverwogen keuzes kunnen maken. Als de kosten van het wettelijke takenpakket stijgen, vragen we u om concrete bijsturingsmaatregelen en keuzes te benoemen. <u>Risicobeheersing en financiële druk</u> Ten aanzien van risicobeheersing constateren wij dat de ontwikkeling van het aantal tijdelijke huisverboden en de inzet van onder meer Fivoor naar verwachting verdere financiële druk met zich meebrengt. De actuele cijfers over 2025 en het eerste kwartaal van 2026 wijzen op een stijgende trend. Wij vragen om actualisatie van deze aannames en duiding van de bijbehorende risico's. <u>Toekomstscenario en regionale samenhang</u> Wij constateren dat in de begroting beperkt wordt ingegaan op de ontwikkeling richting Regionale Veiligheidsteams (RVT's), terwijl dit een belangrijk onderdeel vormt van het Toekomstscenario Kind- en Gezinsbescherming. Wij verwachten dat, ondanks landelijke onzekerheden, blijvend wordt ingezet op de versterking van de beschermingsketen en dat gemeenten actief worden geïnformeerd over de inhoudelijke en financiële voortgang. **2.1.4 GGD** <u>Bijstelling suïcidepreventie</u> De begroting is gebaseerd op de rijksbijdrage. Hiermee gaan we akkoord. We bedanken u voor uw inzet om te komen tot een regionaal plan suïcidepreventie, samen met een kopgroep van gemeenten. Die samenwerking hebben wij als prettig ervaren. Een volgende stap is om de (preventieve) inzet vanuit de GGD en gemeenten op het gebied van mentale gezondheid nog beter te koppelen aan dit nieuwe plan.	Wij nemen uw aandachtspunten mee bij het beoordelen van de uitkomst van het onderzoek door Q-Consult en de evaluatie van de implementatielijnen. Het onderzoek en de evaluatie moeten leiden tot meer inzicht in hoe de werkvoorraad en formatie van Veilig Thuis structureel in evenwicht kunnen worden gebracht. Op basis hiervan wordt eind dit jaar een voorstel voorgelegd aan het bestuur voor de benodigde capaciteit. Wij onderschrijven het belang van preventie. Veilig Thuis zet onder andere stevig in op het geven van adviezen aan onder andere de lokale teams, om zo het aantal meldingen en casussen bij Veilig Thuis terug te dringen en eraan bij te dragen dat signalen tijdig kunnen worden opgepakt door het voorveld. Het onderzoek door Q-Consult en de evaluatie van de implementatielijnen moeten leiden tot inzicht in hoe de werkvoorraad en formatie van Veilig Thuis structureel in evenwicht kunnen worden gebracht. Op basis hiervan wordt eind dit jaar een voorstel voorgelegd aan het bestuur voor de benodigde capaciteit. De uitkomst verwachten we te kunnen verwerken in de eerste bestuursrapportage 2027 en nog niet in de kadernota 2028. In de eerste bestuursrapportage 2026 geven we een actualisatie van het aantal tijdelijk huisverboden. Wij onderzoeken deze ontwikkeling en de bijbehorende risico's samen met de betrokken partijen. De uitkomsten hiervan worden meegenomen in het onderzoek van Q-Consult naar de benodigde capaciteit van Veilig Thuis. Voor de implementatie van het Toekomstscenario Kind- en Gezinsbescherming loopt al enkele jaren een regionaal programma onder leiding van gemeenten. Veilig Thuis neemt hier actief aan deel, binnen de huidige financiële kaders. Gemeenten worden hierover geïnformeerd via het regionaal programma Toekomstscenario. Dank voor uw instemming, waardering en constructieve samenwerking. DG&J en gemeenten hebben afgesproken om de (preventieve) inzet van de GGD op het gebied van mentale gezondheid nog beter te koppelen aan het nieuwe plan.

Gemeente	Uitgebrachte zienswijze	Reactie Dagelijks Bestuur DG&J
	Openbare Geestelijke Gezondheidszorg (OGGZ) Wij onderschrijven het belang van een uniform basispakket voor de wettelijke OGGZ-taken en het bundelen van plustaken in één dienstverleningsovereenkomst (DVO). DG&J en gemeenten werken hier samen aan. In het voorstel wordt het basispakket ingericht met structurele taken, waaronder het Meldpunt Zorg en Overlast, ketensamenwerking OGGZ en uitvoering van de Wet verplichte GGZ (WvGGZ). We zetten de subsidie voor de wettelijke taken in de begroting daarom om naar een inwonerbijdrage. Ook stemmen we in met de incidentele formatie van 1 fte (regionaal). Voor de gemeente Dordrecht betekent dit uiteindelijk een bijdrage van € 418.555, bestaande uit € 271.875 voor ketensamenwerking OGGZ en € 146.680 voor WvGGZ. We vragen aandacht voor de herverdeeleffecten tussen gemeenten Wij constateren dat het financieel kader nog in ontwikkeling is. De nieuwe, door de GGD opgestelde, rekenmodule vormt een belangrijke stap richting transparantie en uniformiteit. De gemeenten hebben de onderliggende documenten inmiddels ontvangen en maken een nadere analyse. Uit de eerste analyse blijkt dat de voorgestelde systematiek tot herverdeeleffecten tussen gemeenten leidt. Als er voor gemeenten financiële consequenties zijn, vraagt dit om een zienswijzeprocedure bij de raden.	Dank voor uw instemming. Wij waarderen de betrokkenheid en zorgvuldigheid van alle gemeenten in het proces van inrichting van een duurzame en toekomstbestendige OGGZ. Wij constateren dat er brede steun bestaat voor de voorgestelde inrichting van het OGGZ-basispakket, waaronder de functie procesregie. Procesregie wordt gezien als een essentiële schakel binnen de OGGZ-keten. De functie draagt bij aan samenhang, continuïteit en effectieve ondersteuning van inwoners met complexe problematiek, waarbij meerdere domeinen en partners betrokken zijn. Juist vanwege deze kenmerken achten wij en nagenoeg alle gemeenten, regionale borging noodzakelijk. Een gezamenlijke inrichting zorgt voor eenduidigheid, behoud van expertise, continuïteit en een effectieve samenwerking met regionale ketenpartners. Tegelijkertijd heeft één gemeente aandachtspunten ingebracht over procesregie. Wij zijn hierover in gesprek en zetten deze gesprekken in de komende periode voort, specifiek gericht op aansluiting bij lokale behoeften en de uitvoering in de praktijk. Vanwege de hierboven genoemde noodzakelijk geachte regionale borging adviseren wij om vast te houden aan procesregie als onderdeel van het regionale OGGZ-basispakket. De financiële effecten van de inrichting van een regionaal basispakket en pluspakket, zijn op hoofdlijnen vertaald in de begroting. In de komende periode wordt de inrichting van de OGGZ nader uitgewerkt. Daarbij betrekken we ook de uitkomsten van de gesprekken met de gemeente die aandachtspunten heeft ingebracht over procesregie. Besluitvorming over de inrichting van een regionaal basispakket en pluspakket vindt naar verwachting plaats in het laatste kwartaal van 2026. De incidentele financiering van de tijdelijke uitbreiding met 1 fte voor het meldpunt Zorg & Overlast, staat niet los van de inrichting van een regionaal basispakket en pluspakket voor de OGGZ. Dit wordt integraal meegewogen bij de besluitvorming in het laatste kwartaal van 2026.
	2.1.5 Leerplicht en voortijdig schoolverlaten Wij volgen het voorstel om de nieuwe werkwijze naar aanleiding van de bestuursopdracht te evalueren en te monitoren in 2026. Daarbij vragen wij aandacht voor de nieuwe Wet terugdringen schoolverzuim, die naar verwachting per 1 januari 2027 in werking treedt. Wij worden graag tijdig geïnformeerd als de nieuwe wet gevolgen heeft voor onze wettelijke taak op leerplicht en voortijdig schoolverlaten. Daarnaast geeft DG&J aan dat de opdracht aan LVS voor de inzet in Dordt West stopt, waardoor de kosten lager zijn begroot. Tegelijkertijd zijn er nog middelen beschikbaar binnen het Rijksprogramma om het schoolverzuim in Dordt West aan te pakken. Wij zien deze middelen en de inzet daarvan graag opnieuw terug in de begroting van de DG&J. De inzet in Dordt West is voor onze gemeente een belangrijke en gerichte keuze om verzuim op deze scholen tegen te gaan.	LVS en gemeenten bespreken eventuele consequenties voor de uitvoering, vooruitlopend op de inwerkingtreding van deze nieuwe wet. Wij blijven ons graag inzetten voor het aanpakken van schoolverzuim in Dordt West. Er vindt ambtelijk afstemming plaats met uw gemeente over de beschikbare middelen en inzet. Wanneer dit tijdig bekend is, verwerken wij het in de begroting 2027.

Gemeente	Uitgebrachte zienswijze	Reactie Dagelijks Bestuur DG&J
	2.2 Begroting 2027 – onderdeel Serviceorganisatie Jeugd ZHZ **2.2.1 Indexatie** Ook voor dit organisatieonderdeel gaan wij ervan uit, dat de indexering van de lonen (inzet eigen personeel) in de definitieve begroting 2027 (incluis gemeentelijke bijdragenstaat) wordt aangepast van 5,7% naar 4,2%. **2.2.2 Uitgangspunten in de begroting** De financiële raming van de jeugdhulpuitgaven 2027-2000 is gebaseerd op de prognose van de kosten per gemeente voor het jaar 2026. Deze verwachte uitgaven worden geïndexeerd naar het prijsniveau 2027. Vanuit het oogpunt van evenwichtig begrotingsbeleid is ervoor gekozen om zowel geen groei als geen besparingen op te nemen ten opzichte van deze prognose. **2.2.3 Wij vragen u om besparingen (op te nemen en) te monitoren** <u>Verbeterprogramma Betaalbare en Passende jeugdhulp</u> Binnen het verbeterprogramma zijn nieuwe contracten met jeugdhulpaanbieders afgesloten met aangescherpte criteria, werken we gezamenlijk aan een scherpere afbakening van jeugdhulp en werken we lokaal aan een meer integrale, gerichte toegang tot jeugdhulp. De verschillende maatregelen zullen zowel de kwaliteit van de geboden jeugdhulp verhogen als financiële besparingen opleveren. We zijn tevreden dat u de besparingsmaatregelen uit het verbeterprogramma jeugdhulp voor de onderdelen contractmanagement heeft verwerkt in uw begroting. Ook onderschrijven wij de overige, inhoudelijke maatregelen uit het verbeterprogramma. Deze maatregelen overlappen de eerder door onze raad vastgestelde maatregelen in onze perspectiefnota's 2025 en 2026. Vandaar dat u het financiële effect hiervan niet hoeft te verwerken in de voorliggende begroting. Anders worden deze ombuigingen tweemaal verwerkt in onze lokale begroting. Wel vragen wij u om in de P&C-documenten inzicht te geven in de inhoudelijke en financiële voortgang en realisatie van deze onderdelen uit het verbeterprogramma jeugdhulp. <u>Ontwikkelopdracht</u> Om het hoofd deels te kunnen bieden aan de –voor gemeenten- nadelige effecten van het kostprijsonderzoek, heeft u terecht een ontwikkelopdracht aan zorgaanbieders gegeven om de zorg te doen verminderen. Ook hierbij vragen wij u om in de P&C-documenten inzicht te geven in de inhoudelijke en financiële voortgang en realisatie van de ontwikkelopdracht en indien noodzakelijk bijsturingsmaatregelen te treffen. <u>Rechtmatigheidsonderzoeken</u> Wij zijn tevreden dat u sinds 2025 rechtmatigheidsonderzoeken uitvoert. Het doel hiervan is om de rechtmatigheid en doelmatigheid van de zorguitgaven te vergroten, risico's beter te beheersen en gemeenten meer inzicht te geven in de kwaliteit en juistheid van de ingekochte zorg. Onrechtmatig gedeclareerde zorg wordt teruggevorderd. Wij verwachten dat deze onderzoeken een forse netto-besparing (kostenreductie) voor Dordrecht kan opleveren. Wij zijn benieuwd naar de resultaten en ervaringen in 2026. Vooruitlopend daarop, is Dordrecht een groot voorstander van voortzetting en mogelijke doorontwikkeling naar een structurele werkwijze. Wij verwachten namelijk dat dit zorgaanbieders scherp houdt, dat wil zeggen: dat zij zorgvuldig omgaan met het declareren van prestaties/kosten. Graag vernemen	Dit is verwerkt in de begroting Wij hebben de besparingsmaatregelen, met uitzondering voor de onderdelen contractmanagement, conform uw verzoek voor uw gemeente niet verwerkt in de begroting. De maatregelen uit het verbeterprogramma worden regionaal actief gemonitord, waarbij de SOJ en gemeenten samen optrekken. Dit gebeurt onder andere in de lokale driehoeksoverleggen, regionale monitoringsdagen en ontwikkeltafels met aanbieders. Op dit moment zijn veel maatregelen nog in voorbereiding of worden zij geïmplementeerd door gezamenlijke werkgroepen. We kijken samen met gemeenten hoe we u zo goed mogelijk inzicht kunnen geven in de inhoudelijke en financiële voortgang en realisatie van deze onderdelen uit het verbeterprogramma. Hier komen we op een later moment bij u op terug. In de P&C-documenten zullen we inzicht geven in de inhoudelijke en financiële voortgang en realisatie van de ontwikkelopdracht. Wij delen uw verwachting dat de onderzoeken een forse besparing kunnen opleveren en de voorlopige resultaten tot nu toe bevestigen dit ook. Na afronding van het eerste cohort aan rechtmatigheidsonderzoeken, kunnen wij een inschatting maken van het besparingspotentieel. Wij bereiden een voorstel voor, voor voorzetting en mogelijke

Gemeente	Uitgebrachte zienswijze	Reactie Dagelijks Bestuur DG&J
	we welk besparingspotentieel door rechtmatigheidsonderzoeken u voor ogen heeft. En we vragen om in uw begroting 2027 alvast rekening te houden met een besparing. Tot slot zijn we benieuwd naar mogelijkheden om de fraudeaanpak verder uit te breiden. <u>Jeugdhulp naar Voren</u> We hebben in 2025 Dordrecht Sociaal, onze lokale toegang, een opdracht gegeven om in te zetten op een beweging naar voren: Jeugdhulp naar Voren. Dordrecht Sociaal biedt vaker zelf begeleiding en ondersteuning aan en organiseert meer collectieve voorzieningen. Hierdoor wordt hulp eerder en laagdrempeliger toegankelijk en kunnen zwaardere, duurdere zorgvormen worden voorkomen. Zorg en ondersteuning worden georganiseerd dicht bij de leefwereld van inwoners, in samenhang en met een focus op normaliseren. Deze aanpak helpt instroom in gecontracteerde zorg te voorkomen en creëert ruimte voor innovatie, gericht op kwaliteitsverbetering, integrale samenwerking en op termijn een kostenbesparing. In 2026 continueren we deze opdracht en breiden deze verder uit. We beogen met name een afname van de verwijzingen naar de regionaal gecontracteerde jeugdhulp binnen segment 4: Begeleiding specialistisch, Begeleiding regulier, Begeleiding basis en Behandeling Jeugd & Opvoedhulp. Met deze aanpak wordt ervoor gezorgd dat passende hulp en ondersteuning snel en laagdrempelig beschikbaar zijn, in verbinding met reguliere ondersteuning vanuit Dordrecht Sociaal en (informele) partners. Vooralsnog ramen we hiervoor een schuif in de loop der tijd met een bandbreedte tussen € 1,5 mln. en € 0,5 mln. van de regionale zorgmarkt naar de lokaal georganiseerde jeugdhulp. We willen realistisch begroten. Vandaar dat wij graag met u het overleg aangaan, zodat het college - bij voorkeur in het 3e kwartaal 2026 - een meer gedetailleerde berekening van de verwachte omvang van deze schuif kan bepalen. Ook vragen wij u om de kosten van de regionale zorgmarkt vooralsnog te verlagen met € 1 mln. vanaf 2027, zodat we daadwerkelijk onze lokaal georganiseerde jeugdhulp vanaf 2027 kunnen uitbreiden. Onze ambtenaren maken graag met de Serviceorganisatie Jeugd ZHZ en met Dordrecht Sociaal afspraken over het realiseren en monitoren van deze ombuiging.	doorontwikkeling naar een structurele werkwijze, inclusief mogelijkheden voor verdere uitbreiding van de fraudeaanpak. Wij waarderen uw lokale inspanningen voor betaalbare en beschikbare jeugdhulp. Wij gaan hierover graag met u in overleg. Wij hebben de door u gevraagde kostenverlaging, verwerkt in de begroting en meerjarenperspectief vanaf 2027. Wij wijzen u er volledigheidshalve op dat u deze kostenverlaging dient te onderbouwen richting de provincie. De SOJ is graag bereid om met uw ambtenaren afspraken te maken over het realiseren en monitoren van deze ombuiging.
Gorinchem **Concept (Raad 2 juli)**	**Informele gemeenschappelijke adviescommissie** De raad heeft al meermalen ingezet op een gemeenschappelijke adviescommissie. Acht van de tien gemeenten zijn hier voorstander van. Inmiddels hebben wij bericht ontvangen over het voornemen van de dienst te starten met een proef informele gemeenschappelijke adviescommissie DGJ, te vergelijken met de adviescommissies van Waardlanden en Avres. Het doel van de commissie is om technisch advies uit te brengen over de financiële stukken die de gemeenschappelijke regeling voor zienswijze aanbieden. Wij juichen het voorstel voor een informele commissie toe en zijn bereid een afvaardiging vanuit Gorinchem aan te leveren. **Concept-begroting 2027** **<u>Onderdeel GGD, Veilig Thuis, Leerplicht en Voortijdig schoolverlaten</u>** ***Rijksvaccinatieprogramma*** Het algemeen bestuur (AB) heeft op 2 april 2026, na een zienswijzeprocedure, definitief voor de jaren 2026 en 2027 extra middelen toegekend vanwege de hogere lasten die worden	Wij waarderen uw bereidheid om een afvaardiging te leveren voor de informele gemeenschappelijke adviescommissie DG&J. Het initiatief hiertoe is genomen door de gezamenlijke griffies. Vanuit de griffies is een oproep gedaan voor een afvaardiging van raadsleden die mee willen denken over invulling van de adviescommissie. Er wordt kort voor of na de zomer een startsessie georganiseerd. In het najaar worden de uitkomsten van de startsessie en de beoogde concrete invulling van de adviescommissie teruggekoppeld naar de gemeenten, met het doel om tegen het einde van het jaar te starten met de adviescommissie. Vanuit het dagelijks bestuur is dit signaal onder de aandacht gebracht van het ministerie van VWS.

Gemeente	Uitgebrachte zienswijze	Reactie Dagelijks Bestuur DG&J
	gemaakt als gevolg van wijzigingen binnen het Rijksvaccinatiepakket (RVP). De extra bijdrage uit het gemeentefonds ten behoeve van deze wijzigingen voorzien nauwelijks in de extra kosten die de wijzigingen met zich meebrengen. Hierover zou een signaal worden afgegeven bij VWS waarbij onze vraag is of dit ook gebeurd is. ***AZWA*** Het AZWA (Aanvullend Zorg- en Welzijnsakkoord) komt nauwelijks aan bod in de conceptbegroting 2027 terwijl de DG&J wel een belangrijke bijdrage levert in de beweging van zorg naar gezondheid die met het AZWA wordt ingezet. Er komen ook rijksmiddelen beschikbaar die rechtstreeks vanuit de SPUK uitgekeerd worden aan de GGD-en. Wij vragen nadrukkelijk uw aandacht hiervoor. ***OGGZ*** *Implementatie van een samenhangend en toekomstgerichte inrichting van Openbare Geestelijke Gezondheidzorg (OGGZ) in Zuid-Holland Zuid* In 2027 gaat gewerkt worden vanuit een nieuw model op basis van een basispakket een gezamenlijke ontwikkelagenda met gemeenten. Dit proces is nog volop in ontwikkeling en wij ondersteunen op inhoud de stappen die nu gezet worden daartoe. We onderschrijven het belang van duidelijk rollen, verantwoordelijkheden en daarbij passende transparante financiering waarbij effectief gestuurd wordt op een sluitende aanpak voor inwoners met complexe problematiek. Wij kijken met belangstelling uit naar de voorstellen tot versterking van de regiefunctie van het Meldpunt Zorg en Overlast met behulp van data-gedreven analyses en trendmonitoring om tijdig te kunnen anticiperen op ontwikkelingen. Hierover zullen wij in 2026 met u in gesprek blijven als 1 van de onderwerpen op de ontwikkelagenda. *Overgang naar nieuwe financieringsstructuur per 1-1-2027* In uw begroting heeft u een doorrekening gemaakt van de overdracht van een 2-tal wettelijke taken uit de lokale Dienstverleningsovereenkomsten (DVO) OGGZ (lokale procesregie OGGZ) en Wet Verplichte GGZ (onderzoek aanvragen verplichte zorgmaatregel) aan de basistaak van de afdeling OGGZ. Hiermee wordt de financiering van deze taken in Zuid-Holland Zuid verankerd in de inwonersbijdrage. Wij merken hierbij op dat de berekende financiering van deze overgang gebaseerd is op een regio brede positieve besluitvorming. Wij waarderen de aanvullend door u geleverde financiële uitwerking van deze overgang. Voor Gorinchem betekent dit een lichte stijging voor de begrotingsuitgave, als gevolg van verdeelsleutel toepassing op het WVGGZ aandeel. Uw nieuwe berekeningsgrondslag voor de inwonersbijdrage 2027 is gebaseerd op een regiobrede overgang naar deze nieuwe werkwijze. Mocht -onverhoopt- besluitvorming niet unaniem afgerond worden dan zien wij graag -voor definitieve vaststelling van de begroting 2027- een doorrekening van een scenario van financiële consequentie bij een afwijkend besluit. Vooralsnog gaan wij er vanuit dat dit geen invloed zal hebben op de voorliggende berekende inwonersbijdrage van Gorinchem. Nogmaals benadrukken wij de wens tot een regio breed gedragen basispakket.	Wij onderschrijven het belang van de beweging van zorg naar gezondheid, zoals beoogd door het AZWA. De DG&J en in het bijzonder de GGD, leveren hieraan een actieve bijdrage, zowel vanuit de publieke gezondheidstaken als de regionale samenwerking met gemeenten en maatschappelijke partners. De inzet van de beschikbare rijksmiddelen en de rol van de GGD komen terug in de verdere uitwerking van het AZWA. Wij waarderen de betrokkenheid en zorgvuldigheid van alle gemeenten in het proces van inrichting van een duurzame en toekomstbestendige OGGZ. Wij constateren dat er brede steun bestaat voor de voorgestelde inrichting van het OGGZ-basispakket, waaronder de functie procesregie. Procesregie wordt gezien als een essentiële schakel binnen de OGGZ-keten. De functie draagt bij aan samenhang, continuïteit en effectieve ondersteuning van inwoners met complexe problematiek, waarbij meerdere domeinen en partners betrokken zijn. Juist vanwege deze kenmerken achten wij en nagenoeg alle gemeenten, regionale borging noodzakelijk. Een gezamenlijke inrichting zorgt voor eenduidigheid, behoud van expertise, continuïteit en een effectieve samenwerking met regionale ketenpartners. Tegelijkertijd heeft één gemeente aandachtspunten ingebracht over procesregie. Wij zijn hierover in gesprek en zetten deze gesprekken in de komende periode voort, specifiek gericht op aansluiting bij lokale behoeften en de uitvoering in de praktijk. Vanwege de hierboven genoemde noodzakelijk geachte regionale borging adviseren wij om vast te houden aan procesregie als onderdeel van het regionale OGGZ-basispakket. De financiële effecten van de inrichting van een regionaal basispakket en pluspakket, zijn op hoofdlijnen vertaald in de begroting. In de komende periode wordt de inrichting van de OGGZ nader uitgewerkt. Daarbij betrekken we ook de uitkomsten van de gesprekken met de gemeente die aandachtspunten heeft ingebracht over procesregie. Besluitvorming over de inrichting van een regionaal basispakket en pluspakket vindt naar verwachting plaats in het laatste kwartaal van 2026. Wij blijven graag met uw gemeente in gesprek over de onderwerpen op de ontwikkelagenda, waaronder versterking van de regiefunctie van het Meldpunt Zorg en Overlast met behulp van data-gedreven analyses en trendmonitoring.

Gemeente	Uitgebrachte zienswijze	Reactie Dagelijks Bestuur DG&J
	Uitwerking ontwikkelagenda ketenafspraken en plustaken In de begroting 2027 zijn de effecten van de ontwikkelagenda met gemeenten en ketenpartners (nog) niet verwerkt. Vooralsnog gaan wij ervan uit dat deze gesprekken voor de begroting 2027 budgettair neutraal verloopt. *Tijdelijke fte* Bovenstaande inspanningen moeten gaan bijdragen aan sturing en versterking op regiefunctie. Nu dit proces nog in ontwikkeling is, is de daarbij passende fte voor de afdeling nog niet definitief te bepalen. In dat licht stemmen wij niet in met het nu omzetten van de huidige tijdelijke uitbreiding van 1 fte naar een vaste functie per 1-1-2027. *Conclusie* De raad verzoekt het dagelijks bestuur om bovenstaande punten te betrekken bij de verdere uitwerking en besluitvorming rondom de begroting 2027 en de implementatie van de nieuwe OGGZ-structuur. ***Veilig Thuis*** *Structurele druk en incidentele financiering* Ook voor 2027 blijft de druk op Veilig Thuis hoog. We begrijpen dat de tijdelijke uitbreiding van 4,5 fte noodzakelijk blijft om de wettelijke taken binnen de gestelde termijnen zorgvuldig uit te voeren. Het gaat hier immers om de veiligheid van de meest kwetsbare inwoners, waarvoor continuïteit en kwaliteit van de uitvoering te allen tijde geborgd moeten zijn. Hoewel we erkennen dat de onderliggende problematiek een terugkerend thema is, steunen we het besluit om de 4,5 fte formatie incidenteel op te nemen. Wij onderschrijven het traject dat u met Q consult in gang hebt gezet. We vertrouwen erop dat hiermee een gedegen en onderbouwde analyse voor de benodigde capaciteit kan worden opgeleverd. Daarnaast bent u een traject gestart met een aantal implementatielijnen. Een traject waarbinnen kritisch wordt gekeken naar de aard en inhoud van de meldingen. Welke meldingen behoren tot de kerntaak van Veilig Thuis? Waar kan efficiënter worden gewerkt? En welke meldingen kunnen mogelijk elders worden belegd? Eén van de implementatielijnen richt zich met name op de meldingen die via de politie binnenkomen. We weten dat zo'n 75% van alle meldingen via de politie bij Veilig Thuis komen. Een deel van deze meldingen hoort echter niet bij Veilig Thuis. De implementatielijn is pas in het laatste kwartaal van 2025 gestart, wat maakt dat het nog te vroeg is om te kunnen spreken van een duidelijke verandering. Ook deze implementatielijnen hebben tot doel om met de beschikbare formatie te kunnen voldoen aan de wettelijke doorlooptijden voor triage en onderzoek. Het is daarmee wenselijk om ook deze ontwikkelingen mee te nemen in een goed en onderbouwd advies voor de benodigde structurele formatie. Daar staat tegenover dat alle gemeenten lokaal investeren in hun lokale teams. Deze versterking moet ertoe leiden dat meer veiligheidscasussen opgepakt kunnen worden door de lokale teams. Als al deze ontwikkelingen samen komen kan worden toegewerkt naar een reëel en duurzaam formatiebeeld dat aansluit bij de feitelijke problematiek, uitvoerbaarheid en continuïteit van de wettelijke taken richting 2027 en verder.	Er wordt nu geen voorstel gedaan voor het omzetten van de huidige tijdelijke uitbreiding van 1 fte voor het meldpunt Zorg & Overlast naar een vaste functie. De tijdelijke uitbreiding die nog eenmaal incidenteel is opgenomen in de begroting, staat niet los van de inrichting van een regionaal basispakket en pluspakket voor de OGGZ. Dit wordt integraal meegewogen bij de besluitvorming in het laatste kwartaal van 2026. Dank voor uw steun. De implementatielijnen worden momenteel geëvalueerd met alle betrokken stakeholders. Daarbij houden we ook rekening met de aanlooptijd voordat tot implementatie kon worden overgegaan. De uitkomsten van de evaluatie en het onderzoek dat Q-Consult uitvoert naar de benodigde capaciteit, nemen we mee bij het opstellen van een onderbouwd advies voor de benodigde structurele formatie.

Gemeente	Uitgebrachte zienswijze	Reactie Dagelijks Bestuur DG&J
	Rekenmodel, Planning & Controlcyclus (P&C) en sturing We achten het noodzakelijk dat in 2026 expliciet bestuurlijke besluitvorming plaatsvindt over de structurele capaciteit van Veilig Thuis, zodat op basis van een solide onderbouwing een duurzame oplossing kan worden vastgesteld. Daarbij vragen wij om de uitkomsten van het Q-Consult rekenmodel, zodra beschikbaar, te betrekken bij de P&C-cyclus 2026–2027, inclusief een scenarioanalyse met financiële en organisatorische consequenties. We verzoeken u deze inzichten vervolgens te verwerken in de kadernota 2028, zodat op basis daarvan weloverwogen keuzes kunnen worden gemaakt en wordt voorkomen dat structurele vraagstukken opnieuw met tijdelijke oplossingen worden benaderd.	Op basis van de uitkomst van het Q-Consult rekenmodel wordt eind dit jaar een voorstel voorgelegd aan het bestuur voor de benodigde capaciteit. Het besluit verwachten we te kunnen verwerken in de eerste bestuursrapportage 2027 en nog niet in de kadernota 2028.
	Daarnaast constateren wij, net als in voorgaande jaren, dat de incidentele bijdrage niet als afzonderlijk voorstel aan de gemeenteraden is voorgelegd. Gezien de directe gevolgen voor de gemeentelijke bijdragen achten wij het van belang dat dergelijke keuzes expliciet en transparant aan de raden worden voorgelegd, zodat een zorgvuldige bestuurlijke afweging kan plaatsvinden.	De incidentele bijdrage voor 2027 is niet als afzonderlijk voorstel, maar wel expliciet en transparant aan de raden voorgelegd. Het advies voor de benodigde structurele formatie zullen we als een afzonderlijk voorstel voorleggen.
	Risicobeheersing en financiële druk Ten aanzien van risicobeheersing constateren wij dat de ontwikkeling van het aantal tijdelijke huisverboden en de inzet van onder meer Fivoor naar verwachting verdere financiële druk met zich meebrengt. De actuele cijfers over 2025 en het eerste kwartaal van 2026 wijzen op een stijgende trend, die in de huidige ramingen onvoldoende tot uitdrukking komt. Wij vragen om actualisatie van deze aannames en expliciete duiding van de bijbehorende risico's.	In de eerste bestuursrapportage 2026 geven we een actualisatie van het aantal tijdelijk huisverboden. Wij onderzoeken deze ontwikkeling en de bijbehorende risico's samen met de betrokken partijen. De uitkomsten hiervan worden meegenomen in het onderzoek van Q-Consult naar de benodigde capaciteit van Veilig Thuis.
	Toekomstscenario en regionale samenhang Wij constateren dat in de begroting beperkt wordt ingegaan op de ontwikkeling richting Regionale Veiligheidsteams, terwijl dit een belangrijk onderdeel vormt van het Toekomstscenario Kind- en Gezinsbescherming. Wij verwachten dat, ondanks landelijke onzekerheden, blijvend wordt ingezet op de versterking van de beschermingsketen en dat gemeenten actief worden geïnformeerd over de inhoudelijke en financiële voortgang.	Voor de implementatie van het Toekomstscenario Kind- en Gezinsbescherming loopt al enkele jaren een regionaal programma onder leiding van gemeenten. Veilig Thuis neemt hier actief aan deel, binnen de huidige financiële kaders. Gemeenten worden hierover geïnformeerd via het regionaal programma Toekomstscenario.
	Tot slot merken wij op dat de aangekondigde herziening van de financieringssystematiek van Veilig Thuis een ontwikkeling is met regionale impact. Wij verzoeken de centrumgemeente en Veilig Thuis om deze wijziging niet eenzijdig door te voeren, maar in tijdige en nauwe afstemming met alle regiogemeenten vorm te geven, zodat gezamenlijk gedragen besluitvorming wordt geborgd.	We trekken samen op met de centrumgemeenten en gemeenten bij het voorbereiden van een onderbouwd advies voor de benodigde structurele formatie van Veilig Thuis en betrekken daarbij de financieringssystematiek.
	Onderdeel Service Organisatie Jeugd In de geprognotiseerde kosten voor 2027 zien wij helaas een aanzienlijke stijging. Wij constateren echter dat bijna 90% van deze kostenstijging wordt veroorzaakt door indexering en nieuwe tarieven als gevolg van het kostprijsonderzoek. Dit zijn ontwikkelingen waar we als gemeenten geen invloed op hebben. De overige 10% wordt grotendeels veroorzaakt door een stijging in het jeugdhulpgebruik. Een trend die we liever niet zien. We realiseren ons dat het een prognose betreft en de kosten nog kunnen fluctueren. De laatste maandrapportage van uw organisatie laat al een daling in jeugdzorgkosten zien, wat hoopvol is.	

Gemeente	Uitgebrachte zienswijze	Reactie Dagelijks Bestuur DG&J
	Gezien de open-einderegeling stemmen wij voor nu in met de voorgestelde begroting. Toch benadrukken wij dat we, zoals in voorgaande jaren, scherpe keuzes moeten blijven maken om een kwalitatief en financieel houdbaar jeugdzorgstelsel te realiseren. In de begroting 2027 is er wederom gekozen voor een evenwichtig begrotingsbeleid, met zowel geen besparingen als geen groei. Als voorstander van realistisch begroten steunen wij deze keuze en achten wij de raming voor 2027 realistisch. Wij stemmen in met de voorgestelde verbetermaatregelen op het gebied van contractmanagement. Wij achten het echter niet realistisch om de financiële besparingen van het Mockingbird-model al in 2027 in te boeken. We wijzen u graag op de businesscase die het bureau AEF medio 2025 specifiek voor deze ontwikkeling heeft gemaakt. Daarin wordt benadrukt dat, los van gewenste maatschappelijk ontwikkelingen, het financiële rendement pas na een paar jaar zichtbaar zal zijn. Inhoudelijk staan we echter wel volledig achter deze ontwikkeling en gaan we akkoord met deze verbetermaatregel. Ook lokaal zetten we in op een aantal verbetermaatregelen. Die aan de hand van ons lokale plan van aanpak Hervormingsagenda. Dat maakt dat we u niet verzoeken om regionaal nog extra besparingen in te boeken voor de gemeente Gorinchem. Wij hopen samen met u toe te werken naar een situatie van "geen groei, wel besparingen. <u>*Kanttekening indexering*</u> In uw begroting 2027 hebt u rekening gehouden met de indexering van de lonen 2027 zoals deze is verwerkt in de septembercirculaire 2025. Indien de meicirculaire 2026 een lagere indexatie voor 2027 voorschrijft, verzoeken wij u deze te verwerken in een 1e begrotingswijziging.	Dank voor uw instemming. Wij onderschrijven dat we gezamenlijk scherpe keuzes moeten blijven maken om een kwalitatief en financieel houdbaar jeugdzorgstelsel te realiseren. Dank voor uw steun. Dank voor uw instemming met de verbetermaatregelen op het gebied van contractmanagement. Op basis van uw reactie zullen wij in de begroting 2027 voor Gorinchem uitsluitend de SOJ-contractmanagementmaatregelen 131 en 132 verwerken. Wij hebben begrip voor uw overweging om in 2027 nog geen besparing van het Mockingbird-model in te boeken en danken u voor uw inhoudelijke akkoord met deze verbetermaatregel. Conform uw verzoek boeken we regionaal geen extra besparingen in voor uw gemeente in onze begroting 2027. Wij spannen ons graag in om samen met u toe te werken naar een situatie van geen groei, wel besparingen. Wij hebben na een oproep daartoe van gemeenten en het regionaal controllersoverleg, besloten om voor de loonontwikkeling van de DG&J-organisatie uit te gaan van het CEP-percentage van 4,2% in plaats van de 5,7% uit de septembercirculaire 2025. Dit is toegelicht in de zienswijzebrief en verwerkt in de definitieve begroting en gemeentelijke bijdragen.
Hardinxveld-Giessendam **Definitief (Raad 2 juli)**	**Conceptbegroting 2027** *Algemeen* U gaf eerder aan de indexering op de lonen in de definitieve begroting 2027 aan te passen van 5,7% naar 4,2%. Het is goed om te zien dat dit inmiddels in een nieuwe aangereikte conceptbegroting is verwerkt. Wel is het in het vervolg wenselijk om wijzigingen integraal door te voeren en in de periode van het opstellen van zienswijzen de conceptbegroting niet tussentijds te wijzigen. <u>GGD</u> *Bijstelling suïcidepreventie* Bedankt voor uw inzet om te komen tot een regionaal plan suïcidepreventie samen met gemeenten. Inhoudelijk zien we graag de preventieve inzet van de GGD en gemeenten op het gebied van mentale gezondheid gekoppeld aan het regionale plan suïcidepreventie. U vraagt om in te stemmen met de neerwaartse bijstelling van de post suïcidepreventie met € 49.143 op basis van de daadwerkelijke Rijksbijdragen en de afroming van 10 procent voor de lokale inzet voor gemeenten. Dit voldoet aan de afspraak van de budget-neutrale implementatie. Wij stemmen hiermee in.	Wij begrijpen uw wens en hanteren dit ook als uitgangspunt. In dit geval was het helaas niet eerder mogelijk. Dank voor uw waardering voor onze inzet en uw instemming. DG&J en gemeenten hebben afgesproken om de (preventieve) inzet van de GGD op het gebied van mentale gezondheid nog beter te koppelen aan het regionale plan suïcidepreventie.

Gemeente	Uitgebrachte zienswijze	Reactie Dagelijks Bestuur DG&J
	Jeugdgezondheidszorg na 2027 Als gemeenten bereiden wij de besluitvorming voor over de uitvoering van het basistakenpakket per 1 januari 2028. Mogelijk heeft dit financiële consequenties. Belangrijk is om hier scherp op te zijn in de begroting 2028 en verder. *OGGZ* In uw aanbiedingsbrief vraagt u om zienswijze op twee voorgestelde besluiten van het AB die betrekking hebben op de OGGZ. U vraagt voor 2027, zoals in 2026 ook het geval was, incidenteel extra financiering van €149.721 voor de OGGZ, specifiek het Meldpunt Zorg en Overlast (Meldpunt Z&O). Wij kunnen daar mee instemmen. In het kader van de herdefiniëring van de OGGZ-taken is gebleken dat het aantal en de complexiteit van meldingen is toegenomen. Lokaal zien we dit ook terug, daarom investeren we nadrukkelijk in de versterking van onze lokale uitvoering, onder meer door de inzet van de Wijk-GGD en borging van GGZ-expertise in ons Sociaal Team. Door meldingen via het Meldpunt Z&O - in samenhang met onze lokale uitvoering - tijdig en integraal op te volgen, kunnen ernstige negatieve gevolgen voor kwetsbare inwoners en hun leefomgeving zo veel mogelijk worden voorkomen. Wij gaan er vanuit dat de OGGZ zich inspant in de doorontwikkeling van het Meldpunt Z&O, waardoor een structurele uitbreiding van fte na 2027 niet langer noodzakelijk zal zijn. Onze gemeente kan inhoudelijk instemmen met het omzetten van de DVO-bedragen naar de inwonerbijdrage voor de taken Procesregie en Wet verplichte GGZ (WvGGZ). Het betreft wettelijke taken met een structureel karakter welke u in een uniform basispakket via de inwonerbijdrage wil opnemen. We constateren dat het financieel kader nog in ontwikkeling is. De nieuwe, door de GGD opgestelde, rekenmodule vormt een belangrijke stap richting transparantie en uniformiteit. De gemeenten hebben de onderliggende documenten inmiddels ontvangen en maken een nadere analyse. Uit de eerste analyse blijkt dat de voorgestelde systematiek tot herverdeeleffecten tussen gemeenten leidt. Als er voor gemeenten financiële consequenties zijn, vraagt dit om een zienswijzeprocedure bij de raden. *Wmo-toezicht* We lezen dat u met gemeenten werkt aan een gezamenlijk richtinggevend kader voor Wmo-toezicht, gericht op duurzame borging van kwaliteit en rechtmatigheid. Onderdelen van het Wmo-toezicht zijn tevens belegd bij de GR Sociaal. We vragen u om kritisch met de gemeenten en GR Sociaal te kijken naar de invulling van het Wmo-toezicht. In het kader van efficiency en de huidige beperkte middelen bij gemeenten, rijst de vraag hoe noodzakelijk het nog is om het Wmo-toezicht over twee uitvoeringsorganisaties te verdelen.	Dit wordt meegenomen in de kadernota en begroting 2028. Dank voor uw instemming. Wij waarderen de betrokkenheid en zorgvuldigheid van alle gemeenten in het proces van inrichting van een duurzame en toekomstbestendige OGGZ. Wij constateren dat er brede steun bestaat voor de voorgestelde inrichting van het OGGZ-basispakket, waaronder de functie procesregie. Procesregie wordt gezien als een essentiële schakel binnen de OGGZ-keten. De functie draagt bij aan samenhang, continuïteit en effectieve ondersteuning van inwoners met complexe problematiek, waarbij meerdere domeinen en partners betrokken zijn. Juist vanwege deze kenmerken achten wij en nagenoeg alle gemeenten, regionale borging noodzakelijk. Een gezamenlijke inrichting zorgt voor eenduidigheid, behoud van expertise, continuïteit en een effectieve samenwerking met regionale ketenpartners. Tegelijkertijd heeft één gemeente aandachtspunten ingebracht over procesregie. Wij zijn hierover in gesprek en zetten deze gesprekken in de komende periode voort, specifiek gericht op aansluiting bij lokale behoeften en de uitvoering in de praktijk. Vanwege de hierboven genoemde noodzakelijk geachte regionale borging adviseren wij om vast te houden aan procesregie als onderdeel van het regionale OGGZ-basispakket. De financiële effecten van de inrichting van een regionaal basispakket en pluspakket, zijn op hoofdlijnen vertaald in de begroting. In de komende periode wordt de inrichting van de OGGZ nader uitgewerkt. Daarbij betrekken we ook de uitkomsten van de gesprekken met de gemeente die aandachtspunten heeft ingebracht over procesregie. Besluitvorming over de inrichting van een regionaal basispakket en pluspakket vindt naar verwachting plaats in het laatste kwartaal van 2026. De incidentele financiering van de tijdelijke uitbreiding met 1 fte voor het meldpunt Zorg & Overlast, staat niet los van de inrichting van een regionaal basispakket en pluspakket voor de OGGZ. Dit wordt integraal meegewogen bij de besluitvorming in het laatste kwartaal van 2026. De vraag die u stelt, was een ook een vraag die in 2025 voortkwam uit de bestuursopdracht ombuigingen en hervormingen. Deze bestuursopdracht heeft de DG&J deels samen met de GR Sociaal uitgevoerd. Daarbij is geconstateerd dat het de voorkeur heeft om het Toezicht Wmo (kwaliteit en rechtmatigheid) onder te brengen bij één toezichthoudende organisatie, vanwege schaalvoordelen en continuïteitoverwegingen. Vanwege de ontwikkelingen in de organisatie van de Sociale Dienst Drechtsteden, is dit nog niet opgepakt.

Gemeente	Uitgebrachte zienswijze	Reactie Dagelijks Bestuur DG&J
	Veilig Thuis Ook voor 2027 constateren wij dat de druk op Veilig Thuis onverminderd hoog blijft. Wij begrijpen dat de eerder toegekende tijdelijke uitbreiding van 4,5 fte nog steeds noodzakelijk is om de wettelijke taken zorgvuldig te kunnen uitvoeren. De gemeente stelt daarom ook voor om voor 2027 4,5 fte incidenteel te financieren. Tegelijkertijd lezen we in de concept Begroting 2027 dat als het aantal meldingen niet afneemt structurele financiering onontbeerlijk zal zijn. De gemeente begrijpt deze zorg maar vindt het essentieel eerst de uitkomsten van de implementatielijnen en het onderzoek van Q-consult af te wachten om verdere vormen van financiering te bepalen.	Dank voor uw instemming met de incidentele financiering van 4,5 te. Op basis van de uitkomsten van de implementatielijnen en het onderzoek van Q-consult, wordt eind dit jaar een voorstel voorgelegd aan het bestuur voor de benodigde capaciteit.
	Veilig Thuis heeft Q-Consult gevraagd om te komen tot een hernieuwd rekenmodel voor de benodigde capaciteit van Veilig Thuis. Q-Consult is een partij die hier veel ervaring mee heeft opgedaan in andere regio's en op basis daarvan ook een landelijke benchmark bijhoudt. De gemeente begrijpt dat dit meer inzicht zal geven. Daarbij merkt de gemeente op dat uit rapportages uit 2023 & 2024 van de Inspectie Gezondheidszorg en Jeugd (IGJ) blijkt dat landelijk alle Veilig Thuis-organisaties onderbezet zijn en dat geen enkele VT-organisatie al zijn wettelijke termijnen haalt. Er is geen indicatie dat dit op termijn zal wijzigen. Dit roept de vraag ook op of het opplussen van capaciteit de oplossing zal zijn. Om die reden hecht de gemeente zoveel waarde aan de ontwikkeling van de implementatielijnen. Mogelijk kunnen deze leiden tot een efficiëntie- en effectiviteitsslag waardoor het zwaartepunt niet of minder komt te liggen op formatie.	Wij delen uw mening dat een oplossing niet vanzelfsprekend ligt in het uitbreiden van formatie. Veilig Thuis spant zich daarom samen met gemeenten en maatschappelijke organisaties maximaal in voor het realiseren van de implementatielijnen.
	Daarnaast spreekt de gemeente de zorg uit dat de opdrachtverstrekking van Q-consult op initiatief van Veilig Thuis tot stand is gekomen. Het Algemeen Bestuur van de DG&J is hierin gekend maar heeft niet expliciet akkoord gegeven. Mogelijk dat dit effect zal hebben in hoeverre de conclusies van het onderzoek van Q-consult regionaal worden gedragen.	De opdrachtverstrekking aan Q-Consult is vanwege de financiële waarde een bevoegdheid van de domeindirecteur Veilig Thuis, op basis van de geldende mandaatregeling. Om deze reden is het algemeen bestuur geïnformeerd en niet om een besluit gevraagd. Wij vertrouwen erop dat Q-Consult het onderzoek onafhankelijk en transparant uitvoert, zodat het bestuur een eigen afweging kan maken op basis van de uitkomsten.
	Leerplicht en voortijdig schoolverlaten Als basis wordt het jaar 2019-2020 als uitgangspunt genomen. De ontwikkeling van forse stijging naar stabilisering en daling in de laatste schooljaren is niet meegenomen. Deze positieve ontwikkeling wordt echter niet benoemd in de toelichting op pagina 21 van de begroting 2027. Wij vinden het van belang dat deze trend wordt meegenomen in het narratief, omdat dit inzicht geeft in de effectiviteit van het beleid en relevant is voor de onderbouwing van de inzet en middelen. Daarnaast is het van belang dat als de evaluatie van de bestuursopdracht leidt tot een aanpassing van de begroting, dit tijdig met de gemeenten wordt gecommuniceerd.	Samen met gemeenten evalueren en monitoren we dit jaar de nieuwe werkwijze naar aanleiding van de bestuursopdracht. Hierbij kijken we onder andere naar de ontwikkeling van het aantal en soort meldingen. We zullen daarbij zoals u vraagt trends inzichtelijk maken en meenemen in het narratief. Op basis van de uitkomsten van de evaluatie en monitoring bepalen we samen met gemeenten of bijsturing gewenst is. Wanneer de evaluatie van de bestuursopdracht leidt tot een aanpassing van de begroting, zullen wij dit tijdig met de gemeenten communiceren en een voorstel voor zienswijze voorleggen.
	Als laatste vragen wij aandacht voor de nieuwe Wet terugdringen schoolverzuim, die naar verwachting per 1 januari 2027 in werking treedt. Wij worden graag tijdig geïnformeerd als de nieuwe wet gevolgen heeft voor onze wettelijke taak op leerplicht en voortijdig schoolverlaten.	LVS en gemeenten bespreken eventuele consequenties voor de uitvoering, vooruitlopend op de inwerkingtreding van deze nieuwe wet.
	We vragen aandacht voor het gevraagde bedrag van 2,8 miljoen in de regio voor de inzet van 15,5 fte leerplichtconsulenten. Wij realiseren ons dat er overheadkosten zijn, maar het verschil tussen de daadwerkelijke inzet en het bedrag voor 10 gemeenten is aanzienlijk. Wij vragen u om inzichtelijk te maken hoe de overheadskosten binnen de DG&J zijn opgebouwd.	De overhead moet worden bezien op DG&J-niveau en kan niet per subonderdeel beoordeeld worden. Het gevraagde bedrag is 2,6 miljoen euro (in plaats van 2,8 miljoen euro) en bestaat naast overhead ook uit directe operationele lasten.

Gemeente	Uitgebrachte zienswijze	Reactie Dagelijks Bestuur DG&J
	Serviceorganisatie Jeugd De concept begroting 2027 van de SOJ gaat uit van een gemeentelijke bijdrage van € 6,1 miljoen voor de gemeente Hardinxveld-Giessendam. Deze bijdrage stijgt ten opzichte van 2026 voornamelijk door bijgestelde indexeringen over 2026, indexeringen voor 2027 en de uitkomsten van het kostprijsonderzoek. De maandrapportage van de SOJ tot en met maart 2026 laat echter een aanzienlijk lagere prognose voor 2027 zien, te weten: € 5,6 miljoen. Waarbij, zoals wij hebben begrepen, rekening is gehouden met de hierboven aangehaalde indexeringen en de effecten van het kostprijsonderzoek. De afgelopen jaren blijkt structureel dat de werkelijke uitgaven lager uitvallen dan de door SOJ geraamde begroting. Daarnaast heeft de gemeente Hardinxveld-Giessendam zelf maatregelen doorgevoerd die kostenbesparend bleken te zijn. Dit in ogenschouw nemend en de werkelijke kosten over 2025 van € 5,3 miljoen, stellen wij voor om in de begroting 2027 en volgende jaren uit te gaan van een bijdrage van de gemeente Hardinxveld-Giessendam van € 5,6 miljoen. Wij stemmen in met de voorgestelde verbetermaatregelen op het gebied van contractmanagement. Echter lijkt het ons niet realistisch om de financiële besparingen van het Mockingbird-model al in 2027 in te boeken. De businesscase die het bureau AEF medio 2025 specifiek voor deze ontwikkeling heeft gemaakt, benadrukt dat los van gewenste maatschappelijk ontwikkelingen, het financiële rendement pas na een paar jaar zichtbaar zal zijn. Inhoudelijk staan wel volledig achter deze ontwikkeling en gaan we akkoord met deze verbetermaatregel. Gezien de hoogte van de bijdrage die de gemeente Hardinxveld-Giessendam voorstelt, zien wij er verder vanaf om de besparingsmaatregelingen die door de SOJ zijn voorgesteld verder in de begroting te verwerken. Anders worden deze ombuigingen tweemaal verwerkt in onze lokale begroting.	De aanzienlijk lagere prognose op basis van de maandrapportage tot en met maart 2026, wordt voornamelijk veroorzaakt door lagere uitgaven binnen verblijf (circa 63,9% van de totale afname). Daarnaast zijn er ook substantiële dalingen zichtbaar bij ambulante zorg (circa 18,3%) en PGB (circa 12,6%). De overige categorieën laten slechts beperkte afwijkingen zien. In de prognose is rekening gehouden met de indexeringen en de effecten van het kostprijsonderzoek. Wij hebben uw opgave van € 5,6 miljoen verwerkt in de begroting. Wij wijzen u er volledigheidshalve op dat u dit richting de provincie dient te onderbouwen. Dank voor uw instemming met de verbetermaatregelen op het gebied van contractmanagement. Op basis van uw reactie zullen wij in de begroting 2027 voor uw gemeente uitsluitend de SOJ-contractmanagementmaatregelen 131 en 132 verwerken. Wij hebben begrip voor uw overweging om in 2027 nog geen besparing van het Mockingbird-model in te boeken en danken u voor uw inhoudelijke akkoord met deze verbetermaatregel. Conform uw verzoek verwerken we voor uw gemeente geen besparingen in onze begroting 2027. Wij hebben deze correctie doorgevoerd in de begroting.
Hendrik-Ido-Ambacht **Definitief (Raad 3 juni)**	**Algemeen** De samenwerking met de DG&J ervaren wij als prettig. De transparantie van de DG&J ten aanzien van de financiële ontwikkelingen door middel van een uitgebreid dashboard helpt ons om te sturen op de kosten in de jeugdhulp. De DG&J laat zien dat zij zich bewust is van de financiële knelpunten bij gemeenten. We zien in de jaarstukken 2025 en de begroting 2027 dat de DG&J zich inspant om ombuigingsopgave uit de bestuurlijke opdracht 'Een Toekomstbestendig Sociaal Domein' te realiseren. Wij waarderen het daarom dat de DG&J ook in 2027 een nullijn hanteren voor hun eigen begroting. **Begroting 2027** <u>DG&J</u> *Wij onderschrijven het hanteren van de nullijn als kader voor de begroting 2027* Het AB heeft op 18 december 2025 besloten de begroting 2026 plus indexatie, met uitzondering van het jeugdhulpbudget, als kader voor de begroting 2027 te gebruiken (nullijn). Onderdeel van de nullijnbegroting 2027 zijn een tweetal incidentele posten voor de formatie van OGGZ en Veilig Thuis. Bij de begroting 2027 worden deze posten nog éénmaal incidenteel opgenomen. De intentie van het bestuur is om het aantal door Veilig Thuis te behandelen meldingen naar beneden te brengen. Wij onderschrijven als gemeente deze lijn om het aantal meldingen terug te brengen.	Dank voor u waardering. Wij danken u ook voor de prettige samenwerking met uw gemeente. Dank voor uw steun voor de nullijn voor de begroting en de lijn om het aantal door Veilig Thuis te behandelen meldingen naar beneden te brengen. Om dit te bereiken, werken Veilig Thuis, gemeenten en maatschappelijke organisaties samen aan het uitvoeren van een implementatieplan.

Gemeente	Uitgebrachte zienswijze	Reactie Dagelijks Bestuur DG&J
	Wij stemmen ermee in om de Procesregie en Wet Verplichte GGZ onderdeel te maken van de taken van de DG&J Deze wettelijke taken zijn onderdeel van de OGGZ. Echter, de financiering voor de taak Procesregie vindt nu plaats via jaarlijkse, op gemeentelijk niveau afgesloten Dienstverleningsovereenkomsten (DVO's)/subsidies en een structurele regionale DVO voor de taak WvGGZ. U stelt voor om voor deze twee deeltaken, de gemeentelijke bijdrage te verhogen met in totaal € 1,4 miljoen (€ 882.964 voor Procesregie, € 476.372 voor WvGGZ). Wij constateren dat dit kostenneutraal is omdat hiermee de DVO met onze gemeente komt te vervallen. Wij kunnen ons hierin, mede gezien de inhoudelijke toelichting, vinden.	Dank voor uw instemming. Wij waarderen de betrokkenheid en zorgvuldigheid van alle gemeenten in het proces van inrichting van een duurzame en toekomstbestendige OGGZ. Wij constateren dat er brede steun bestaat voor de voorgestelde inrichting van het OGGZ-basispakket, waaronder de functie procesregie. Procesregie wordt gezien als een essentiële schakel binnen de OGGZ-keten. De functie draagt bij aan samenhang, continuïteit en effectieve ondersteuning van inwoners met complexe problematiek, waarbij meerdere domeinen en partners betrokken zijn. Juist vanwege deze kenmerken achten wij en nagenoeg alle gemeenten, regionale borging noodzakelijk. Een gezamenlijke inrichting zorgt voor eenduidigheid, behoud van expertise, continuïteit en een effectieve samenwerking met regionale ketenpartners. Tegelijkertijd heeft één gemeente aandachtspunten ingebracht over procesregie. Wij zijn hierover in gesprek en zetten deze gesprekken in de komende periode voort, specifiek gericht op aansluiting bij lokale behoeften en de uitvoering in de praktijk. Vanwege de hierboven genoemde noodzakelijk geachte regionale borging adviseren wij om vast te houden aan procesregie als onderdeel van het regionale OGGZ-basispakket. De financiële effecten van de inrichting van een regionaal basispakket en pluspakket, zijn op hoofdlijnen vertaald in de begroting. In de komende periode wordt de inrichting van de OGGZ nader uitgewerkt. Daarbij betrekken we ook de uitkomsten van de gesprekken met de gemeente die aandachtspunten heeft ingebracht over procesregie. Besluitvorming over de inrichting van een regionaal basispakket en pluspakket vindt naar verwachting plaats in het laatste kwartaal van 2026.
	<u>SOJ</u> *Wij erkennen de invloed van de resultaten van het Kostprijsonderzoek die leiden tot een hogere gemeentelijke bijdrage voor 2027 en verder/* We constateren dat de financiële impact van de tariefherijking als gevolg van het kostprijsonderzoek uitkomt op € 6,4 miljoen. Alhoewel dit een forse kostenstijging is, begrijpen wij dat deze het gevolg is van een wettelijke verplichting.	Dank voor uw begrip.
	Wij zetten in op een aantal maatregelen om de stijging van de kosten te beheersen We zien dat er in 2027 een aantal autonome financiële ontwikkelingen is waardoor de gemeentelijke bijdragen stijgen. Er ligt een gezamenlijke opdracht voor de SOJ en gemeenten om te sturen op de beheersbaarheid van de kosten in de jeugdhulp. Onze gemeente heeft in de afgelopen jaren reeds verschillende maatregelen genomen, zoals de Jeugdhulp naar Voren, GGZ-medewerkers in het Sophia Sociaal Team en de pilot jeugdhulp op school. Aanvullend zet de gemeente vanaf 2026 in op de volgende maatregelen: 1. Structureel overleg Sophia Sociaal Team en organisaties die op grond van de Jeugdwet gecertificeerd zijn om jeugdbeschermingsmaatregelen en jeugdreclassering uit te voeren (Gecertificeerde Instellingen, GI's). Hierbij blijven onze	Wij waarderen uw lokale inspanningen om de stijging van de kosten te beheersen.

Gemeente	Uitgebrachte zienswijze	Reactie Dagelijks Bestuur DG&J
	jeugdprofessionals betrokken bij een gezin wanneer er een maatregel wordt uitgesproken en jeugdbescherming betrokken raakt. 2. Verwijzingen naar duurdere zorg zowel door het lokale team als door de GI vereisen verplicht overleg met de gemeente. 3. We gaan, samen met de SOJ, in gesprek met GI's over het terugdringen van het gebruik van niet-gecontracteerd aanbod. 4. We zetten intensief in op een goede vertrouwensrelatie tussen huisartsen en jeugdprofessionals om zo meer grip te houden op het aantal doorverwijzingen naar gespecialiseerde vormen van jeugdhulp. Wij verzoeken u om samen met ons te monitoren wat de financiële effecten hiervan zijn, waarbij wij ons de ruimte voorbehouden om bij een volgende zienswijzeprocedure voor een P&C product alsnog te verzoeken om een bijstelling van de raming. *Wij verzoeken u om ons te betrekken bij de Regiovisie en te informeren over de Implementatie van de Wet verbetering beschikbaarheid jeugdhulp* De Wet verbetering beschikbaarheid jeugdhulp is op 1 januari 2026 in werking getreden. In deze Wet staat de verplichting dat gemeenten samen een gemeenschappelijke jeugdregio vormen. Daarnaast dienen de gemeenten samen te komen tot een Regiovisie die moet worden vastgesteld door de gemeenteraden. Wij verzoeken u ons daarom bij de totstandkoming van de Regiovisie te betrekken en deze niet alleen ter vaststelling aan ons voor te leggen. Daarnaast verzoeken wij u ons te informeren over de implementatie van de Wet.	De financiële ontwikkeling van het jeugdhulpgebruik in uw gemeente, is actueel te volgen in het gemeentedashboard van de SOJ. SOJ organiseert daarnaast samen met gemeenten periodiek databijeenkomsten, waarin wordt ingezoomd op het gebruik en de financiële ontwikkeling van jeugdhulp. Indien gewenst kan de SOJ een aparte databijeenkomst organiseren voor een gemeente. De begroting 2027 kan bij een volgend P&C product niet meer worden bijgesteld door de gemeente. Wel actualiseert DG&J de raming in de 1e en 2e bestuursrapportage 2027, op basis van de ontwikkeling van het jeugdhulpgebruik. De Regiovisie wordt momenteel voorbereid door een ambtelijke werkgroep van verschillende gemeenten. Ook de SOJ neemt deel aan deze werkgroep. In het proces van de totstandkoming van de regiovisie worden de gemeenteraden betrokken. DG&J heeft een juridische uitvoeringstoets laten doen om te bepalen wat er nodig is om te voldoen aan de nieuwe wet. Naar aanleiding hiervan wordt aan het algemeen bestuur voorgesteld om DG&J opdracht te geven om een 9e wijziging van de gemeenschappelijke regeling voor te bereiden. In de 2e bestuursrapportage worden de personele en financiële gevolgen van de wet voor de inrichting van de SOJ inzichtelijk gemaakt, op basis van de richting die gemeenten meegeven in de (nog vast te stellen) Regiovisie.
Hoeksche Waard **Definitief (Raad 2 juni)**	**<u>Inleiding: financiële context gemeenten</u>** Gemeenten staan nog steeds voor grote financiële uitdagingen door sterk afnemende rijksmiddelen vanaf 2028, de zogenoemde 'financiële ravijnjaren' voor gemeenten. Ondanks eerdere toezeggingen van het Rijk over extra structurele middelen voor jeugdhulp, is er nog steeds geen structurele financiële duidelijkheid. Dit vraagt van gemeenten scherpe keuzes. Voor gemeente Hoeksche Waard betreft de totale bijdrage aan de DG&J ongeveer € 32,5 miljoen, ruim 11% van onze totale gemeentelijke begroting. Dit maakt het noodzakelijk om scherp te blijven op kosten, taakafbakening en uitvoerbaarheid van de taken die u namens ons uitvoert. Om voorgenoemde reden verwachten wij van de DG&J een blijvend kritische houding ten aanzien van: • overhead, kosten voor inhuur en bedrijfsvoering;	Wij zijn ons bewust van de door u beschreven financiële context. DG&J blijft kritisch op haar kosten en de door u genoemde punten.

Gemeente	Uitgebrachte zienswijze	Reactie Dagelijks Bestuur DG&J
	• inzet van incidentele middelen; • het voorkomen van structurele uitbreidingen/ beleidsintensiveringen zonder duidelijke onderbouwing; • terughoudendheid in de vorming van nieuw beleid. **<u>Zienswijze op de conceptbegroting 2027</u>** Ons uitgangspunt is dat u uw taken binnen de beschikbare middelen uitvoert. De nullijn en de taakstelling van 8% vragen scherpe keuzes en heldere prioriteiten. **Wij stemmen in met de indexering van de begroting** Wij stemmen in met de voorgestelde indexatie van de loonkosten van de DG&J en danken u voor de bijstelling naar actuele inzichten. **Wij stemmen <u>niet</u> in met de incidentele uitbreiding voor het Meldpunt zorg en overlast** Onze gemeente investeert zelf stevig in de voorkant via bemoeizorg in de wijkteams en de inzet van wijk-GGD. Wij zien dat deze aanpak bijdraagt aan het vroeg signaleren en oppakken van problematiek. Tegen deze achtergrond achten wij een uitbreiding van het Meldpunt niet nodig. **Wij stemmen in met het omzetten van de DVO- en subsidiebedragen naar gemeentelijke bijdragen voor procesregie en Wet verplichte GGZ** Voor de OGGZ is er onderscheid gemaakt in wettelijke taken met een structureel karakter welke u in een basispakket wilt opnemen. Het gaat dan over procesregie en Wet verplichte GGZ. Wij kunnen instemmen met de omzetting van de DVO- en subsidiebedragen naar gemeentelijke bijdragen, mits: • helder wordt welke taken exact tot het basispakket behoren; • u inzichtelijk maakt hoe dit zich verhoudt tot eerdere besluitvorming van het Algemeen Bestuur (juli 2024) over de formatie van het Meldpunt; • de financiële effecten voor gemeenten transparant worden gemaakt; • de inhoudelijke effecten voor gemeenten transparant worden gemaakt zoals de ontwikkeling van het aantal meldingen en ervaringen met het Meldpunt; Dit is nodig om de continuïteit en effectieve uitvoering van de regionale taken te borgen.	Dank voor uw instemming. Dank voor uw zienswijze. De incidentele financiering van de tijdelijke uitbreiding met 1 fte voor het meldpunt Zorg & Overlast, staat niet los van de inrichting van een regionaal basispakket en pluspakket voor de OGGZ. Dit wordt integraal meegewogen bij de besluitvorming in het laatste kwartaal van 2026. Zie ook onze reactie hieronder. Wij waarderen de betrokkenheid en zorgvuldigheid van alle gemeenten in het proces van inrichting van een duurzame en toekomstbestendige OGGZ. Wij constateren dat er brede steun bestaat voor de voorgestelde inrichting van het OGGZ-basispakket, waaronder de functie procesregie. Procesregie wordt gezien als een essentiële schakel binnen de OGGZ-keten. De functie draagt bij aan samenhang, continuïteit en effectieve ondersteuning van inwoners met complexe problematiek, waarbij meerdere domeinen en partners betrokken zijn. Juist vanwege deze kenmerken achten wij en nagenoeg alle gemeenten, regionale borging noodzakelijk. Een gezamenlijke inrichting zorgt voor eenduidigheid, behoud van expertise, continuïteit en een effectieve samenwerking met regionale ketenpartners. Tegelijkertijd heeft één gemeente aandachtspunten ingebracht over procesregie. Wij zijn hierover in gesprek en zetten deze gesprekken in de komende periode voort, specifiek gericht op aansluiting bij lokale behoeften en de uitvoering in de praktijk. Vanwege de hierboven genoemde noodzakelijk geachte regionale borging adviseren wij om vast te houden aan procesregie als onderdeel van het regionale OGGZ-basispakket. De financiële effecten van de inrichting van een regionaal basispakket en pluspakket, zijn op hoofdlijnen vertaald in de begroting. In de komende periode wordt de inrichting van de OGGZ nader uitgewerkt. Daarbij betrekken we uw aandachtspunten en ook de uitkomsten van de gesprekken met de gemeente die aandachtspunten heeft ingebracht over procesregie. Besluitvorming over de inrichting van een regionaal

Gemeente	Uitgebrachte zienswijze	Reactie Dagelijks Bestuur DG&J
		basispakket en pluspakket vindt naar verwachting plaats in het laatste kwartaal van 2026.
	Wij stemmen in met de incidentele uitbreiding van Veilig Thuis Wij stemmen in met de incidentele uitbreiding van 4,5 fte bij Veilig Thuis, onder nadrukkelijke voorwaarde van tijdelijkheid. Wij gaan ervan uit dat: • de effecten van het implementatieplan in 2026 zichtbaar worden, waardoor de aanvullende FTE inzet vanaf 2028 niet meer noodzakelijk is; • structurele overschrijding van wettelijke termijnen niet genormaliseerd raakt; • de financiële gevolgen van de toename van Tijdelijke Huisverboden expliciet worden gemonitord. Wij blijven kritisch op het functioneren van meerdere meldpunten, omdat dit naar ons oordeel geen structurele oplossing biedt voor de onderliggende problematiek.	Dank voor uw instemming. De implementatielijnen worden momenteel geëvalueerd met alle stakeholders. De uitkomsten van de evaluatie worden betrokken bij het onderzoek dat Q-Consult uitvoert naar de benodigde capaciteit in relatie tot gestelde taken en termijnen. Ook de stijgende trend en bijbehorende kosten van het toepassen van het Tijdelijk Huisverbod wordt hierbij betrokken. Dit alles moet leiden tot meer inzicht in hoe de werkvoorraad en formatie van Veilig Thuis structureel in evenwicht kunnen worden gebracht. Op basis hiervan wordt eind dit jaar een voorstel voorgelegd aan het bestuur voor de benodigde capaciteit. Wij delen uw mening dat het hebben van meldpunten niet vanzelfsprekend een oplossing biedt voor de onderliggende problematiek. Veilig Thuis zet onder andere stevig in op het geven van adviezen aan onder andere de lokale teams, om zo het aantal meldingen en casussen bij Veilig Thuis terug te dringen en eraan bij te dragen dat signalen tijdig kunnen worden opgepakt door het voorveld.
	Wij stemmen in met de bijstelling van de post suïcidepreventie Wij stemmen in met de bijstelling van de middelen voor suïcidepreventie, gebaseerd op de daadwerkelijke rijksbijdrage en de afgesproken lokale inzet. De uitvoering van het regionaal implementatieplan 'Niet meer alleen' mag niet leiden tot aanvullende structurele begrotingsvoorstellen. Wij zien de rijksbijdrage als kaderstellend.	Dank voor uw instemming. Wij voeren het regionaal implementatieplan uit binnen het kader van de beschikbaar gestelde financiële middelen en de met gemeenten gemaakte afspraken.
	De Serviceorganisatie Jeugd legt ook in 2027 de focus op het uitvoeren van het Verbeterprogramma betaalbare en beschikbare jeugdhulp Wij onderschrijven de focus op het Verbeterprogramma betaalbare en beschikbare jeugdhulp. Daarnaast vragen wij blijvende aandacht voor: • een evenwichtige spreiding van jeugdhulp(voorzieningen) in de regio, het is van belang dat de meest voorkomende zorgvormen voor alle inwoners in de regio dichtbij beschikbaar zijn; • realistisch begroten bij onzekerheden; • het toewerken naar de ambitie "geen groei – wel besparingen', voor nu stemmen wij in met uw voorstel "geen groei – geen besparingen".	Dank voor uw steun en instemming. We blijven graag samen optrekken met gemeenten bij de uitvoering van het verbeterprogramma. De door u genoemde punten zijn belangrijke aandachtspunten binnen het gezamenlijke verbeterprogramma. Wij blijven zo realistisch mogelijk begroten op basis van de laatste inzichten over het aantal jeugdigen in zorg.
	Wij hebben een taakstellende bezuiniging voor Jeugdhulp opgenomen in onze gemeentelijke begroting. Daarom zullen we u niet verzoeken om besparingen op te nemen voor onze gemeente in uw begroting.	Conform uw verzoek nemen we geen besparingen op voor uw gemeente in onze begroting 2027.
Molenlanden **definitief (Raad 22 juni)**	**Begroting 2027** Ons algemene uitgangspunt is dat u uw taken binnen het beschikbaar gestelde budget uitvoert. De nullijn en de taakstelling van 8% vragen scherpe keuzes en heldere prioriteiten. Wij geven nu achtereenvolgens onze zienswijze op de voorstellen.	

Gemeente	Uitgebrachte zienswijze	Reactie Dagelijks Bestuur DG&J
	<u>Indexering begroting</u> Wij kunnen ons vinden in het indexeren van de gemeentelijke bijdragen voor 2027 zoals door het Algemeen Bestuur vastgesteld in de kaderbrief 2027.	Dank voor uw instemming
	<u>Meldpunt Zorg en Overlast</u> Net als in voorgaande jaren stemt onze gemeente in met de incidentele uitbreiding van de financiering van het Meldpunt Zorg en Overlast voor de duur van één jaar, waarvoor een inwonersbijdrage van € 149.721 is vereist. In het kader van de herdefiniëring van de OGGZ taken is gebleken dat het aantal en de complexiteit van meldingen is toegenomen. Door meldingen via het meldpunt, in samenhang met een stevige lokale basis, tijdig en integraal op te volgen, kunnen ernstige negatieve gevolgen voor kwetsbare inwoners en hun leefomgeving worden voorkomen. Onze gemeente gaat ervan uit dat, met verdere doorontwikkeling en versterking van het lokale voorveld, een structurele uitbreiding van het meldpunt na 2027 niet langer noodzakelijk zal zijn.	Dank voor uw instemming. Wij waarderen de betrokkenheid en zorgvuldigheid van alle gemeenten in het proces van inrichting van een duurzame en toekomstbestendige OGGZ. Wij constateren dat er brede steun bestaat voor de voorgestelde inrichting van het OGGZ-basispakket, waaronder de functie procesregie. Procesregie wordt gezien als een essentiële schakel binnen de OGGZ-keten. De functie draagt bij aan samenhang, continuïteit en effectieve ondersteuning van inwoners met complexe problematiek, waarbij meerdere domeinen en partners betrokken zijn. Juist vanwege deze kenmerken achten wij en nagenoeg alle gemeenten, regionale borging noodzakelijk. Een gezamenlijke inrichting zorgt voor eenduidigheid, behoud van expertise, continuïteit en een effectieve samenwerking met regionale ketenpartners. Tegelijkertijd heeft één gemeente aandachtspunten ingebracht over procesregie. Wij zijn hierover in gesprek en zetten deze gesprekken in de komende periode voort, specifiek gericht op aansluiting bij lokale behoeften en de uitvoering in de praktijk. Vanwege de hierboven genoemde noodzakelijk geachte regionale borging adviseren wij om vast te houden aan procesregie als onderdeel van het regionale OGGZ-basispakket.
	<u>Wet verplichte GGZ</u> Voor de OGGZ is er onderscheid gemaakt in wettelijke taken met een structureel karakter welke u in een basispakket wilt opnemen. Het gaat dan over procesregie en Wet verplichte GGZ. Wij kunnen instemmen met de omzetting van de DVO- en subsidiebedragen naar gemeentelijke bijdragen, mits: • helder wordt welke taken exact tot het basispakket behoren; • u inzichtelijk maakt hoe dit zich verhoudt tot eerdere besluitvorming van het Algemeen Bestuur (juli 2024) over de formatie van het Meldpunt; • de financiële effecten voor gemeenten transparant worden gemaakt; • de inhoudelijke effecten voor gemeenten transparant worden gemaakt zoals de ontwikkeling van het aantal meldingen en ervaringen met het Meldpunt; Dit is nodig om de continuïteit en effectieve uitvoering van de regionale taken te borgen.	De financiële effecten van de inrichting van een regionaal basispakket en pluspakket, zijn op hoofdlijnen vertaald in de begroting. In de komende periode wordt de inrichting van de OGGZ nader uitgewerkt. Daarbij betrekken we uw aandachtspunten en ook de uitkomsten van de gesprekken met de gemeente die aandachtspunten heeft ingebracht over procesregie. Besluitvorming over de inrichting van een regionaal basispakket en pluspakket vindt naar verwachting plaats in het laatste kwartaal van 2026. De incidentele financiering van de tijdelijke uitbreiding met 1 fte voor het meldpunt Zorg & Overlast, staat niet los van de inrichting van een regionaal basispakket en pluspakket voor de OGGZ. Dit wordt integraal meegewogen bij de besluitvorming in het laatste kwartaal van 2026.
	<u>Veilig Thuis</u> Wij stemmen in met de incidentele uitbreiding van 4,5 fte bij Veilig Thuis. Wij gaan ervan uit dat: • de effecten van het implementatieplan in 2026 zichtbaar worden, waardoor de aanvullende FTE inzet vanaf 2028 niet meer noodzakelijk is; • structurele overschrijding van wettelijke termijnen niet genormaliseerd raakt; • de financiële gevolgen van de toename van Tijdelijke Huisverboden expliciet worden gemonitord.	Dank voor uw instemming. De implementatielijnen worden momenteel geëvalueerd met alle stakeholders. De uitkomsten van de evaluatie worden betrokken bij het onderzoek dat Q-Consult uitvoert naar de benodigde capaciteit in relatie tot gestelde taken en termijnen. Ook de stijgende trend en bijbehorende kosten van het toepassen van het Tijdelijk Huisverbod wordt hierbij betrokken. Dit alles moet leiden tot meer inzicht in hoe de werkvoorraad en formatie van Veilig Thuis structureel in evenwicht kunnen worden gebracht. Op basis hiervan wordt

Gemeente	Uitgebrachte zienswijze	Reactie Dagelijks Bestuur DG&J
	• er meer aandacht komt voor de ontwikkeling richting Regionale Veiligheidsteams, aangezien dit een belangrijk onderdeel vormt van het Toekomstscenario Kind—en Gezinsbescherming. • de herziening van de financieringssystematiek in nauwe afstemming met alle regiogemeenten vorm te geven.	eind dit jaar een voorstel voorgelegd aan het bestuur voor de benodigde capaciteit. Voor de implementatie van het Toekomstscenario Kind- en Gezinsbescherming loopt al enkele jaren een regionaal programma onder leiding van gemeenten. Veilig Thuis neemt hier actief aan deel, binnen de huidige financiële kaders. Gemeenten worden hierover geïnformeerd via het regionaal programma Toekomstscenario. We trekken samen op met de centrumgemeenten en gemeenten bij het voorbereiden van een onderbouwd advies voor de benodigde structurele formatie van Veilig Thuis en betrekken de financieringssystematiek daarbij.
	<u>Suïcidepreventie</u> Wij stemmen in met de bijstelling van de middelen voor suïcidepreventie, gebaseerd op de daadwerkelijke rijksbijdrage en de afgesproken lokale inzet. De uitvoering van het regionaal implementatieplan 'Niet meer alleen' mag niet leiden tot aanvullende structurele begrotingsvoorstellen. Wij zien de rijksbijdrage als kaderstellend.	Dank voor uw instemming. Wij voeren het regionaal implementatieplan uit binnen het kader van de beschikbaar gestelde financiële middelen en de met gemeenten gemaakte afspraken.
	<u>Serviceorganisatie Jeugd</u> We zien helaas weer een stijging van de kosten voor jeugdhulp, waar we in eerdere jaren juist een dalende lijn zagen. Vooralsnog zien we de begroting voor 2027 realistisch, maar we zien dat een deel van de stijging mogelijk incidenteel van aard is (gezinnen met een kostbare hulpvraag) dus we zullen de prognoses nauwlettend in de gaten houden en waar nodig op een later moment onze begroting hierop aanpassen. We zullen u niet verzoeken om verdere besparingen op te nemen voor onze gemeente.	De stijging van de kosten voor jeugdhulp wordt grotendeels veroorzaakt door prijsontwikkelingen, zoals indexatie en verhoging van tarieven als gevolg van het kostprijsonderzoek. Dit staat los van de ontwikkeling van het aantal jeugdigen, dat regionaal een stabiel beeld laat zien. Een deel van de stijging kan, zoals u aangeeft, incidenteel van aard zijn, bijvoorbeeld door enkele gezinnen met een intensieve hulpvraag. Wij monitoren deze ontwikkeling samen met uw gemeente nauwlettend.
	We onderschrijven de focus op de verschillende onderdelen van het verbeterprogramma betaalbare en beschikbare jeugdhulp. Wel vragen we nadrukkelijk om naast het voeren van goed contractmanagement ook ruimte te laten voor ontwikkeling en innovatieve ideeën om de vraag naar jeugdhulp te laten afnemen. Hierdoor kunnen we ook toewerken naar de ambitie "geen groei – wel besparingen". Vooralsnog stemmen we in met het voorstel van "geen groei – geen besparingen".	Wij onderschrijven dat naast goed contractmanagement, het belangrijk is om ruimte te houden voor innovatie en vernieuwing om de vraag naar jeugdhulp op termijn te beperken.
Papendrecht **Concept (Raad 2 juli)**	**Begroting 2027** Ons uitgangspunt is dat u uw taken binnen het beschikbaar gestelde budget uitvoert. De nullijn en de taakstelling van 8% vragen scherpe keuzes en heldere prioriteiten. **Indexering van de begroting** Wij kunnen ons vinden in het indexeren van de gemeentelijke bijdragen voor 2027 zoals vastgesteld in de kaderbrief 2027. Wij constateren dat de begroting is gebaseerd op een indexatie van 5,7% voor loonontwikkeling en 2,2% voor materiële kosten. Tegelijkertijd is sprake van bijgestelde economische verwachtingen: een lagere CPB-indexatie naar circa 4,2% voor het looncomponentdeel waarop deze van toepassing is. Wij verzoeken om deze actualisatie te verwerken in de definitieve begroting, zodat de indexatie zo realistisch mogelijk aansluit bij de meest recente economische inzichten en onze inwonerbijdrage naar beneden kan worden bijgesteld. Wij kunnen instemmen met indexering	Dank voor uw instemming. Deze actualisatie is verwerkt in de definitieve begroting en de gemeentelijke bijdragen.

Gemeente	Uitgebrachte zienswijze	Reactie Dagelijks Bestuur DG&J
	Onze zienswijze op uw verzoek om extra middelen voor Veilig thuis en OGGZ U vraagt instemming om in 2027 de onderdelen OGGZ en Veilig Thuis, net als in 2026, voor nog één jaar incidenteel te financieren. Voor beide onderdelen stemmen wij in met deze incidentele uitbreiding van de formatie. Wel hebben wij de volgende opmerkingen: <u>OGGZ</u> Voor 2027 is voor de OGGZ 1 fte procesregisseur opgenomen voor het Meldpunt Zorg en Overlast die via een incidentele inwonerbijdrage van € 149.721 wordt bekostigd (waarvan € 9.738 voor Papendrecht). Hiervan is € 108.000 opgenomen bij OGGZ en € 41.700 bij programma 5, algemene dekkingsmiddelen. Aangezien de incidentele uitbreiding onderdeel was van de begroting 2026 betreft het hier geen bijstelling. <u>Veilig Thuis</u> Voor veilig Thuis wordt gevraagd om een incidentele financiering van € 444.010 voor 4,5 fte (waarvan € 28.880 voor Papendrecht). Wij constateren dat met de voorgestelde financiering opnieuw wordt gekozen voor een incidentele oplossing, terwijl de onderliggende problematiek structureel van aard lijkt te zijn. Daarmee komt de uitvoerbaarheid en continuïteit van de wettelijke taken richting 2027 en verder onder druk te staan. De raad vindt het in principe onwenselijk om structurele knelpunten blijvend met incidentele middelen op te vangen en adviseert toe te werken naar een reële en duurzame formatie die aansluit bij de feitelijke problematiek. Tegelijkertijd kunnen we op dit moment geen structurele toezegging doen, omdat daarvoor eerst een gedegen en onderbouwde analyse van de benodigde capaciteit nodig is. Wij onderschrijven daarom de incidentele formatie van 4,5 fte voor 2027 en het traject dat u in gang hebt gezet met Q-Consult. *Risicobeheersing en financiële druk* Ten aanzien van risicobeheersing constateren wij dat de ontwikkeling van het aantal tijdelijke huisverboden en de inzet van onder meer Fivoor naar verwachting verdere financiële druk met zich meebrengt. De actuele cijfers over 2025 en het eerste kwartaal van 2026 wijzen op een stijgende trend, die in de huidige ramingen onvoldoende tot uitdrukking komt. Wij vragen om actualisatie van deze aannames en expliciete duiding van de bijbehorende risico's. *Toekomstscenario en regionale samenhang* Wij constateren dat in de begroting beperkt wordt ingegaan op de ontwikkeling richting Regionale Veiligheidsteams (RVT's), terwijl dit een belangrijk onderdeel vormt van het Toekomstscenario Kind- en Gezinsbescherming. Wij verwachten dat, ondanks landelijke onzekerheden, blijvend wordt ingezet op de versterking van de beschermingsketen en dat gemeenten actief worden geïnformeerd over de inhoudelijke en financiële voortgang. Tot slot merken wij op dat de aangekondigde herziening van de financieringssystematiek van Veilig Thuis een ontwikkeling is met regionale impact. Wij verzoeken de centrumgemeente en Veilig Thuis om deze wijziging niet eenzijdig door te voeren, maar in tijdige en nauwe afstemming met alle regiogemeenten vorm te geven, zodat gezamenlijk gedragen besluitvorming wordt geborgd.	Dank voor uw instemming. De incidentele financiering van de tijdelijke uitbreiding met 1 fte voor het meldpunt Zorg & Overlast, staat niet los van de inrichting van een regionaal basispakket en pluspakket voor de OGGZ. Dit wordt integraal meegewogen bij de besluitvorming in het laatste kwartaal van 2026. Zie ook onze reactie hierna, bij uw zienswijze over het omzetten van DVO- en subsidiebedragen voor procesregie en Wet verplichte GGZ. Wij onderschrijven het belang van toewerken naar een reële en duurzame formatie die aansluit bij de feitelijke problematiek. De implementatielijnen die zijn ingezet door Veilig Thuis, gemeenten en maatschappelijke partners, worden momenteel geëvalueerd met alle stakeholders. De uitkomsten van de evaluatie worden betrokken bij het onderzoek dat Q-Consult uitvoert naar de benodigde capaciteit. Dit moet leiden tot meer inzicht in hoe de werkvoorraad en formatie van Veilig Thuis structureel in evenwicht kunnen worden gebracht. Op basis hiervan wordt eind dit jaar een voorstel voorgelegd aan het bestuur voor de benodigde capaciteit. In de eerste bestuursrapportage 2026 geven we een actualisatie van het aantal tijdelijk huisverboden. Wij onderzoeken deze ontwikkeling en de bijbehorende risico's samen met de betrokken partijen. De uitkomsten hiervan worden meegenomen in het onderzoek van Q-Consult naar de benodigde capaciteit van Veilig Thuis. Voor de implementatie van het Toekomstscenario Kind- en Gezinsbescherming loopt al enkele jaren een regionaal programma onder leiding van gemeenten. Veilig Thuis neemt hier actief aan deel, binnen de huidige financiële kaders. Gemeenten worden hierover geïnformeerd via het regionaal programma Toekomstscenario. We trekken samen op met de centrumgemeenten en gemeenten bij het voorbereiden van een onderbouwd advies voor de benodigde structurele formatie van Veilig Thuis en betrekken daarbij de financieringssystematiek.

Gemeente	Uitgebrachte zienswijze	Reactie Dagelijks Bestuur DG&J
	Onze zienswijze op uw verzoek tot het omzetten van de DVO- en subsidiebedragen naar gemeentelijke bijdragen voor procesregie en Wet verplichte GGZ Voor de OGGZ zijn een basispakket en een pluspakket geformuleerd. Taken die onder het basispakket vallen zijn wettelijke taken met een structureel karakter. Voorgesteld wordt om de financiering hiervan via gemeentelijke bijdrage te laten verlopen. Met de gemeenten is overeenstemming om Procesregie en Wet verplichte GGZ (WvGGZ) onderdeel te laten zijn van het basispakket. Wel wordt voor deze basistaken gevraagd om de DVO- en subsidiebedragen om te zetten naar gemeentelijke bijdragen (€ 882.964 voor procesregie (waarvan € 57.431 voor Papendrecht), € 476.372 voor WvGGZ (waarvan € 30.985 voor Papendrecht)). In principe stemmen we in met het overzetten van de huidige DVO naar een inwonersbijdrage mits duidelijk wordt over welke taken we het precies hebben en de financiële effecten hiervan. Hierover is onze gemeente nog in gesprek met de GGD. Verder heeft gemeente Zwijndrecht eerder aangegeven niet mee te gaan in de inwonersbijdrage voor procesregie. Hier moet ook duidelijkheid over komen en wat het eventueel voor de andere gemeenten betekent als Zwijndrecht deze taak alsnog niet af gaat nemen bij de GGD.	Dank voor uw instemming. Wij waarderen de betrokkenheid en zorgvuldigheid van alle gemeenten in het proces van inrichting van een duurzame en toekomstbestendige OGGZ. Wij constateren dat er brede steun bestaat voor de voorgestelde inrichting van het OGGZ-basispakket, waaronder de functie procesregie. Procesregie wordt gezien als een essentiële schakel binnen de OGGZ-keten. De functie draagt bij aan samenhang, continuïteit en effectieve ondersteuning van inwoners met complexe problematiek, waarbij meerdere domeinen en partners betrokken zijn. Juist vanwege deze kenmerken achten wij en nagenoeg alle gemeenten, regionale borging noodzakelijk. Een gezamenlijke inrichting zorgt voor eenduidigheid, behoud van expertise, continuïteit en een effectieve samenwerking met regionale ketenpartners. Tegelijkertijd heeft één gemeente aandachtspunten ingebracht over procesregie. Wij zijn hierover in gesprek en zetten deze gesprekken in de komende periode voort, specifiek gericht op aansluiting bij lokale behoeften en de uitvoering in de praktijk. Vanwege de hierboven genoemde noodzakelijk geachte regionale borging adviseren wij om vast te houden aan procesregie als onderdeel van het regionale OGGZ-basispakket. De financiële effecten van de inrichting van een regionaal basispakket en pluspakket, zijn op hoofdlijnen vertaald in de begroting. In de komende periode wordt de inrichting van de OGGZ nader uitgewerkt. Daarbij betrekken we uw aandachtspunten en ook de uitkomsten van de gesprekken met de gemeente die aandachtspunten heeft ingebracht over procesregie. Besluitvorming over de inrichting van een regionaal basispakket en pluspakket vindt naar verwachting plaats in het laatste kwartaal van 2026.
	Onze zienswijze op de post suïcidepreventie Wij nemen kennis van de neerwaartse bijstelling van de post suïcidepreventie met € 49.143 op basis van de daadwerkelijke Rijksbijdragen (waarvan € 3.231 voor Papendrecht) en de afroming van 10 procent voor de lokale inzet voor gemeenten. Wij kunnen hiermee instemmen en onderschrijven het uitgangspunt dat de rijksbijdrage leidend is. Wij vinden het belangrijk dat: • helder onderscheid bestaat tussen regionale en lokale inzet; • de effectiviteit van de aanpak inzichtelijk wordt gemaakt; • geen aanvullende structurele middelen van gemeenten worden gevraagd; • een koppeling wordt gemaakt met het Actieplan Mentale Gezondheid. *De koppeling met het Actieplan Mentale gezondheid* Naast het onderwerp suïcidepreventie onderstreept gemeente Papendrecht het grote belang van inzet op mentale gezondheid bij jongeren. Tegelijkertijd constateren wij dat het actieplan mentale gezondheid onvoldoende aansluit bij de praktijk en onvoldoende draagvlak kent bij zowel gemeenten als het onderwijs. Wij vinden het van belang dat beschikbare middelen doelmatig en in samenhang worden ingezet. Daarom verzoeken wij om de inzet op mentale gezondheid nadrukkelijk te verbinden met het actieplan suïcidepreventie en bestaande	Dank voor uw instemming. Wij voeren het regionaal implementatieplan uit binnen het kader van de beschikbaar gestelde financiële middelen en de met gemeenten gemaakte afspraken. Wij betrekken uw aandachtspunten over het onderscheid tussen regionale en lokale inzet en het inzichtelijk maken van de effectiviteit van de aanpak bij de uitvoering van het plan. DG&J en gemeenten hebben afgesproken om de (preventieve) inzet van de GGD op het gebied van mentale gezondheid nog beter te koppelen aan het regionale plan suïcidepreventie. De GGD betrekt gemeenten actief bij de verdere uitwerking, zodat goed kan worden aangesloten bij de lokale praktijk en reeds lopende activiteiten. Wij gaan ervan uit dat op deze manier de her inzet van middelen voldoende tot stand komt.

Gemeente	Uitgebrachte zienswijze	Reactie Dagelijks Bestuur DG&J
	programma's, zoals de Gezonde School-aanpak en lokale initiatieven. Hierbij achten wij het essentieel dat gemeenten actief worden betrokken bij de verdere uitwerking, zodat beter wordt aangesloten bij de lokale praktijk en reeds lopende activiteiten. Indien her inzet van middelen op deze wijze onvoldoende tot stand komt, verzoeken wij te bezien of middelen (deels) kunnen terugvloeien naar gemeenten. **Bijstelling raming jeugdhulpuitgaven** De financiële raming van de jeugdhulpuitgaven 2027-2030 is gebaseerd op de prognose (januari 2026) van de kosten per gemeente voor het jaar 2026. Deze verwachte uitgaven worden geïndexeerd naar het prijsniveau 2027. Vanuit het oogpunt van evenwichtig begrotingsbeleid is ervoor gekozen in de voorgestelde begroting zowel geen groei als geen besparingen op te nemen ten opzichte van deze prognose. De verwachte besparingen van de maatregelen uit het Verbeterprogramma jeugdhulp zijn, in afwachting van de opgaven van gemeenten, nog niet verwerkt in voorliggende begroting. Wel is de verwachte besparing op het gebied van contractmanagement door SOJ verwerkt in de begroting.	
	Papendrecht neemt lokaal maatregelen om jeugdhulp beschikbaar en betaalbaar te houden. Zo organiseren we, naast eerder ingezette trajecten jeugdhulpverlening aan de voorkant, een pilotproject om de transformatie van individuele hulp naar een meer collectief aanbod te maken én starten we met Intensief vrijwillige hulpverlening in de verwachting daarmee specialistische hulpverlening en uithuisplaatsingen te voorkomen. Met deze gezamenlijke maatregelen verwachten we in 2027 een besparing van in totaal € 1.150.000 te realiseren. DG&J wordt gevraagd deze verwachte besparing te verwerken in de begroting.	Wij waarderen uw lokale inspanningen. Wij hebben de door u opgegeven besparing van € 1,150.000 verwerkt in onze begroting 2027. Wij wijzen u er volledigheidshalve op dat u dit richting de provincie dient te onderbouwen.
	De Serviceorganisatie Jeugd legt ook in 2027 de focus op het uitvoeren van het Verbeterprogramma betaalbare en beschikbare jeugdhulp Wij onderschrijven de focus op het Verbeterprogramma betaalbare en beschikbare jeugdhulp. Wij hebben lokaal maatregelen in voorbereiding om jeugdhulp beschikbaar en betaalbaar te houden. We zien echter ook de noodzaak om regionaal in samenwerking tussen de gemeenten en SOJ te werken aan maatregelen die daaraan bijdragen. Wij vragen het bestuur daarom het verbeterprogramma voortvarend met gemeenten op te pakken. Daarnaast vragen wij blijvende aandacht voor het toewerken naar de ambitie "geen groei – wel besparingen', voor nu stemmen wij in met uw voorstel "geen groei – geen besparingen".	We blijven graag samen optrekken met gemeenten bij de uitvoering van het verbeterprogramma en spannen ons in om samen met uw gemeente toe te werken naar een situatie van geen groei, wel besparingen.
	Incidentele middelen JGZ Voor de jaren 2026 en 2027 zijn incidenteel extra middelen JGZ toegekend vanwege de hogere lasten die worden gemaakt als gevolg van wijzigingen binnen het Rijksvaccinatiepakket (RVP). Deze wijzigingen zijn bedoeld om kinderen nog beter te beschermen tegen de mazelen, kinkhoest, difterie en tentanus en om beter aan te sluiten op de Europese standaarden. Het voorgenomen besluit was al in de kadernota verwerkt.	
	Speelveldverkenning Sociaal Domein Graag vragen wij u ook aandacht voor het volgende: In onze raadsvergadering van 10 juli 2025 hebben wij besloten tot het uitvoeren van een Speelveldverkenning Sociaal Domein. Deze verkenning moet leiden tot een scherper beeld van het sociaal domein in Papendrecht. Met deze verkenning versterken we de basis voor toekomstgerichte keuzes en een duidelijke koers. Bij die speelveldverkenning zijn drie vragen belangrijk: Wat doen we? Wie doet wat? En wat levert het op? Daar waar de uitkomsten van de Speelveldverkenning u als verbonden partij raken, zullen we deze delen. Mogelijk leiden deze tot overleg om bepaalde zaken in beleid of	Wij zijn graag bereid tot overleg met uw gemeente over de uitkomsten van de Speelveldverkenning die ons als verbonden partij raken.

Gemeente	Uitgebrachte zienswijze	Reactie Dagelijks Bestuur DG&J
	uitvoering te wijzigen of aan te passen. De planning is om de speelveldverkenning in 2026 af te ronden.	
Sliedrecht **Definitief (Raad 30 juni)**	Ons algemene uitgangspunt is dat u uw taken binnen het beschikbaar gestelde budget uitvoert. De nullijn en de taakstelling van 8% vragen scherpe keuzes en heldere prioriteiten. <u>Indexering van de begroting</u> De recente verlaging van de CPB-indexatie met betrekking tot de loonvoet sector overheid voor 2027 van 5,7% naar 4,2% is niet verwerkt in de conceptbegroting. Wij verzoeken u deze indexatieverlaging alsnog te verwerken in de begroting. <u>Wij stemmen voor 2027 in met de incidentele uitbreiding voor het Meldpunt zorg en overlast</u> Conform voorgaande jaren stemmen wij in met de incidentele uitbreiding voor de duur van één jaar, waarvoor een inwonersbijdrage van € 149.721 is vereist. Tegelijkertijd investeren wij nadrukkelijk in de versterking van de lokale voorkant, onder meer door de inzet van bemoeizorg binnen de wijkteams en de Wijk-GGD. Deze inzet draagt bij aan vroegtijdige signalering en het tijdig oppakken van zorgwekkende situaties. In het kader van de herdefiniëring van de OGGZ-taken is gebleken dat het aantal en de complexiteit van meldingen is toegenomen. Door meldingen via het meldpunt, in samenhang met een stevige lokale basis, tijdig en integraal op te volgen, kunnen ernstige negatieve gevolgen voor kwetsbare inwoners en hun leefomgeving worden voorkomen. Onze gemeente gaat ervan uit dat, met de verdere doorontwikkeling en versterking van het lokale voorveld, een structurele uitbreiding van het meldpunt na 2027 niet langer noodzakelijk zal zijn. <u>Wij stemmen in met het omzetten van de DVO- en subsidiebedragen naar gemeentelijke bijdragen voor procesregie en Wet verplichte GGZ</u> Voor de OGGZ maakt u onderscheid in wettelijke taken met een structureel karakter welke u in een basispakket wil opnemen. Het gaat dan over procesregie en Wet verplichte GGZ. Onze instemming met deze wijziging is echter afhankelijk van het voldoen aan de volgende randvoorwaarden: • dat helder en expliciet wordt vastgelegd welke taken exact tot het basispakket behoren; • dat de financiële effecten van deze omzetting voor gemeenten transparant en inzichtelijk worden gemaakt; • dat ook de inhoudelijke effecten voor gemeenten structureel worden gemonitord en gedeeld, waaronder de ontwikkeling van het aantal meldingen en de ervaringen met de uitvoering via het meldpunt. Het voldoen aan deze voorwaarden is voor onze gemeente noodzakelijk om de continuïteit en de effectieve uitvoering van deze regionale taken duurzaam te kunnen borgen. Daarnaast vinden wij het van belang dat binnen het basispakket voldoende ruimte blijft bestaan om de uitvoering aan te laten sluiten bij lokale structuren, verantwoordelijkheden en werkwijzen. Wij verzoeken u hier actief op toe te zien en dit te evalueren.	Wij hebben na een oproep daartoe van gemeenten en het regionaal controllersoverleg, besloten om voor de loonontwikkeling van de DG&J-organisatie uit te gaan van het CEP-percentage van 4,2% in plaats van de 5,7% uit de septembercirculaire 2025. Dit is toegelicht in de zienswijzebrief en verwerkt in de definitieve begroting en gemeentelijke bijdragen. Dank voor uw instemming. De incidentele financiering van de tijdelijke uitbreiding met 1 fte voor het meldpunt Zorg & Overlast, staat niet los van de inrichting van een regionaal basispakket en pluspakket voor de OGGZ. Dit wordt integraal meegewogen bij de besluitvorming in het laatste kwartaal van 2026. Zie ook onze reactie hierna. Dank voor uw instemming. Wij waarderen de betrokkenheid en zorgvuldigheid van alle gemeenten in het proces van inrichting van een duurzame en toekomstbestendige OGGZ. Wij constateren dat er brede steun bestaat voor de voorgestelde inrichting van het OGGZ-basispakket, waaronder de functie procesregie. Procesregie wordt gezien als een essentiële schakel binnen de OGGZ-keten. De functie draagt bij aan samenhang, continuïteit en effectieve ondersteuning van inwoners met complexe problematiek, waarbij meerdere domeinen en partners betrokken zijn. Juist vanwege deze kenmerken achten wij en nagenoeg alle gemeenten, regionale borging noodzakelijk. Een gezamenlijke inrichting zorgt voor eenduidigheid, behoud van expertise, continuïteit en een effectieve samenwerking met regionale ketenpartners. Tegelijkertijd heeft één gemeente aandachtspunten ingebracht over procesregie. Wij zijn hierover in gesprek en zetten deze gesprekken in de komende periode voort, specifiek gericht op aansluiting bij lokale behoeften en de uitvoering in de praktijk. Vanwege de hierboven genoemde noodzakelijk geachte regionale borging adviseren wij om vast te houden aan procesregie als onderdeel van het regionale OGGZ-basispakket.

Gemeente	Uitgebrachte zienswijze	Reactie Dagelijks Bestuur DG&J
		De financiële effecten van de inrichting van een regionaal basispakket en pluspakket, zijn op hoofdlijnen vertaald in de begroting. In de komende periode wordt de inrichting van de OGGZ nader uitgewerkt. Daarbij betrekken we uw aandachtspunten en ook de uitkomsten van de gesprekken met de gemeente die aandachtspunten heeft ingebracht over procesregie. Besluitvorming over de inrichting van een regionaal basispakket en pluspakket vindt naar verwachting plaats in het laatste kwartaal van 2026.
	<u>Wij stemmen in met de bijstelling van de post suïcidepreventie</u> Wij stemmen in met het aanpassen van het budget voor suïcidepreventie. Deze bijstelling is gebaseerd op de feitelijke rijksbijdrage en de gemaakte afspraken over de lokale uitvoering. De uitvoering van het regionale implementatieplan 'Niet meer alleen' mag niet leiden tot extra structurele begrotingsvoorstellen. De hoogte van de rijksbijdrage vormt hierbij het financiële kader.	Dank voor uw instemming. Wij voeren het regionaal implementatieplan uit binnen het kader van de beschikbaar gestelde financiële middelen en de met gemeenten gemaakte afspraken.
	<u>Wij stemmen in met de incidentele uitbreiding van Veilig Thuis</u> Wij stemmen in met de incidentele uitbreiding van 4,5 fte bij Veilig Thuis, onder nadrukkelijke voorwaarde van tijdelijkheid. We hebben oog voor de huidige situatie bij Veilig Thuis, maar kijken hier tegelijkertijd ook kritisch naar. Wij geloven er nog altijd in dat wanneer alle gemeenten binnen hun lokale teams goed op sterkte zijn rondom het thema veiligheid, er minder inzet vanuit Veilig Thuis nodig is, omdat er eerder afgeschaald kan worden en meer opgepakt kan worden door de lokale teams. We gaan er van uit dat de effecten van het implementatieplan in 2026 zichtbaar worden, waardoor de aanvullende FTE inzet vanaf 2028 niet meer noodzakelijk is. Tegelijkertijd vinden we zorgvuldigheid hierin belangrijk. De komende jaren gaat er niet alleen op dit vlak, maar binnen het gehele sociale domein, steeds meer gevraagd worden van onze lokale teams. Wij verwachten om deze reden dan ook van u, dat u samen met de gemeenten en de lokale teams, deze ontwikkeling goed monitort en problemen tijdig aankaart. Het zicht op veiligheid van de meest kwetsbare gezinnen moet te allen tijde gewaarborgd blijven en mag niet enkel verschoven worden van de ene organisatie naar de andere. Als laatste baart ons de toename van tijdelijk huisverboden zorgen. Wij verzoeken u dit scherp te monitoren, zowel op de financiële gevolgen hiervan als mogelijke oplossingsrichtingen.	Dank voor uw instemming. Wij begrijpen uw kritische opmerking. Veilig Thuis zet onder andere stevig in op het geven van adviezen aan onder andere de lokale teams, om zo het aantal meldingen en casussen bij Veilig Thuis terug te dringen en eraan bij te dragen dat signalen tijdig kunnen worden opgepakt door het voorveld. Daarnaast neemt Veilig Thuis actief deel aan het regionaal programma voor de implementatie van het Toekomstscenario Kind- en Gezinsbescherming. De implementatielijnen worden momenteel geëvalueerd met alle stakeholders. De uitkomsten van de evaluatie worden betrokken bij het onderzoek dat Q-Consult uitvoert naar de benodigde capaciteit in relatie tot gestelde taken en termijnen. Ook de stijgende trend en bijbehorende kosten van het toepassen van het Tijdelijk Huisverbod wordt hierbij betrokken. Dit alles moet leiden tot meer inzicht in hoe de werkvoorraad en formatie van Veilig Thuis structureel in evenwicht kunnen worden gebracht. Op basis hiervan wordt eind dit jaar een voorstel voorgelegd aan het bestuur voor de benodigde capaciteit.
	<u>Leerplicht en Voortijdig schoolverlaten</u> De afgelopen jaren is de instroom bij LVS fors gestegen. Eerder is geconstateerd dat het aantal meldingen moet dalen om binnen de huidige formatie de wettelijke taken uit te kunnen voeren. U geeft tegelijkertijd aan dat er zorgen zijn over het terugbrengen van het aantal meldingen. Wij delen deze zorg en verzoeken u om samen met gemeenten het aantal en soort meldingen nauwlettend te monitoren en vroegtijdig met elkaar het gesprek aan te gaan over de ontwikkelingen en mogelijke oplossingsrichtingen.	Samen met gemeenten evalueren en monitoren we dit jaar de nieuwe werkwijze naar aanleiding van de bestuursopdracht. Hierbij kijken we onder andere naar de ontwikkeling van het aantal en soort meldingen. Op basis van de uitkomsten van de evaluatie en monitoring bepalen we samen met gemeenten of bijsturing gewenst is.
	<u>Serviceorganisatie Jeugd</u> In de begroting 2026 is er door u opnieuw voor gekozen, vanwege evenwichtig begrotingsbeleid, zowel geen besparingen als geen groei te verwerken. Als voorstander van realistisch begroten staan wij op dit moment achter deze keuze en achten wij de opgenomen raming realistisch. Wij onderschrijven de focus in 2027 op het Verbeterprogramma betaalbare en beschikbare jeugdhulp. Daarnaast vragen wij blijvende aandacht voor:	Dank voor uw steun en instemming. Wij blijven zo realistisch mogelijk begroten op basis van de laatste inzichten over het aantal jeugdigen in zorg. Daarnaast blijven we graag samen optrekken met gemeenten bij de uitvoering van het verbeterprogramma voor het betaalbaar en beschikbaar houden van de jeugdhulp en beheersbaar houden van de

Gemeente	Uitgebrachte zienswijze	Reactie Dagelijks Bestuur DG&J
	• Een evenwichtige spreiding van jeugdhulp(voorzieningen) in de regio, het is van belang dat de meest voorkomende zorgvormen voor alle inwoners in de regio dichtbij beschikbaar zijn; • Realistisch begroten bij onzekerheden; • Het toewerken naar de ambitie "geen groei – wel besparingen'. Dit is noodzakelijk om de jeugdhulpuitgaven, als onderdeel van de totale uitgaven binnen het sociaal domein, beheersbaar te houden. Voor nu stemmen wij in met uw voorstel "geen groei – geen besparingen".	kosten. De door u genoemde punten zijn belangrijke aandachtspunten binnen het gezamenlijke verbeterprogramma.
Zwijndrecht **Definitief (Raad 7 juli)**	**<u>Concept begroting 2027</u>** Gemeente Zwijndrecht staat nog steeds voor grote financiële uitdagingen door sterk afnemende rijksmiddelen vanaf 2028, de zogenoemde 'financiële ravijnjaren' voor gemeenten. Ondanks eerdere toezeggingen van het Rijk over extra structurele middelen voor jeugdhulp is er nog steeds geen structurele financiële duidelijkheid. Dit vraagt van ons, en daarmee van u, scherpe keuzes. **Service Organisatie Jeugd – verwerking besparingen per maatregel in de definitieve begroting** De groei van het jeugdhulpgebruik is de afgelopen jaren gestabiliseerd en inmiddels is een daling in de kosten van het jeugdhulpgebruik te zien. In de begroting 2027 heeft u opnieuw gekozen, vanwege evenwichtig begrotingsbeleid, om zowel geen besparingen als geen groei te verwerken. Alleen voor de kosten contractmanagement SOJ uit het verbeterprogramma beschikbare en betaalbare jeugdhulp heeft u dat wel gedaan. Als voorstander van realistisch begroten roepen we u op om in de begroting de vertaling op te nemen van de situatie geen groei - wel besparingen. Dit is noodzakelijk om de jeugdhulpuitgaven, als onderdeel van de totale uitgaven binnen het sociaal domein, beheersbaar te houden. SOJ werkt ook in 2027 aan het verbeterprogramma beschikbare en betaalbare jeugdhulp. Dit is een programma waarvan wij de noodzaak onderschrijven. We roepen op om naast de besparingen op contractmanagement ook de andere potentiële financiële effecten van dit programma te verwerken in de begroting. Voor Zwijndrecht gaat dit om een bedrag van € 1,3 miljoen voor het jaar 2027. Verder beoogt u in 2027 te besparen op jeugdhulpuitgaven, door het uitvoeren van rechtmatigheidsonderzoeken bij zorgaanbieders. We juichen deze ontwikkelingen toe. Wij verzoeken u daarbij om het verwachte financiële effect concreet te maken, inclusief bandbreedtes en de onderliggende aannames, zodat deze effecten navolgbaar kunnen worden betrokken bij de besluitvorming. **Taakstelling en indexatie** Wij waarderen uw inzet bij het beperken van de financiële problematiek van gemeenten door het werken met een taakstelling van 8% in de vorm van het werken met een 'nullijn'. Ook met het corrigeren van de indexatie van de loonkosten van 5,7% naar 4,2% in de definitieve begroting levert u een bijdrage. **Meldpunt Zorg en Overlast** Wij stemmen in met de incidentele uitbreiding van het meldpunt zorg en overlast voor de duur van één jaar. In het kader van de herdefiniëring van de OGGZ-taken is gebleken dat het aantal en de complexiteit van meldingen is toegenomen. Door meldingen via het meldpunt, in samenhang met een stevige lokale basis, tijdig en integraal op te volgen, kunnen ernstige negatieve gevolgen voor kwetsbare inwoners en hun leefomgeving worden voorkomen.	Wij zijn ons bewust van de financiële uitdagingen voor uw gemeente. Zoals u in onze begroting kunt zien, blijft DG&J kritisch op haar kosten. Zoals gebruikelijk, hebben we gemeenten in de zienswijzebrief uitgenodigd om in hun zienswijze aan te geven of zij de in de begroting opgenomen ramingen realistisch achten. Naast het verwerken van de geraamde besparingen op contractmanagement door de SOJ, heeft een aantal gemeenten verzocht om de raming aan te passen vanwege lokaal verwachte besparingen, bijvoorbeeld als gevolg van lokale maatregelen in het kader van het verbeterprogramma. Wij hebben de door u opgegeven besparing van € 1,3 miljoen verwerkt in onze begroting 2027. Wij wijzen u er volledigheidshalve op dat u dit richting de provincie dient te onderbouwen. Dank voor uw steun voor de rechtmatigheidsonderzoeken. Na afronding van het eerste cohort aan rechtmatigheidsonderzoeken, kunnen wij een inschatting maken van het besparingspotentieel. Op basis daarvan bereiden we een voorstel voor, voor voorzetting van deze onderzoeken. Dank voor uw waardering. Dank voor uw instemming. De incidentele financiering van de tijdelijke uitbreiding met 1 fte voor het meldpunt Zorg & Overlast, staat niet los van de inrichting van een regionaal basispakket en pluspakket voor de OGGZ. Dit wordt integraal meegewogen bij de besluitvorming in het laatste kwartaal van 2026. Zie ook onze reactie hierna, naast uw zienswijze 'Procesregie en Wet verplichte GGZ'.

Gemeente	Uitgebrachte zienswijze	Reactie Dagelijks Bestuur DG&J
	Veilig Thuis Jeugd Wij onderkennen dat de druk op de uitvoering van de wettelijke taken van VT hoog blijft en dat het hierbij gaat om de veiligheid van kwetsbare inwoners. Juist vanwege deze maatschappelijke urgentie achten wij het noodzakelijk om te sturen op een duurzame en goed onderbouwde oplossing. Met de voorgestelde financiering wordt echter opnieuw gekozen voor een incidentele maatregel, terwijl de onderliggende problematiek structureel van aard lijkt te zijn. Dit zet de uitvoerbaarheid en continuïteit van de wettelijke taken richting 2027 en daarna onder druk. Het is wenselijk om toe te werken naar een reëel en duurzaam formatiebeeld dat aansluit bij de feitelijke opgave. Een structurele toezegging is echter pas verantwoord nadat een gedegen analyse van de benodigde capaciteit beschikbaar is, inclusief een helder onderscheid tussen wettelijke taken en eventuele plustaken. Het lopende traject met QConsult kan hierin richtinggevend zijn en moet worden betrokken bij de reguliere P&C-cyclus, inclusief scenario's met financiële en organisatorische consequenties. Besluitvorming over structurele capaciteit achten wij logisch na verwerking van deze uitkomsten. In lijn met voorgaande jaren blijven wij kritisch op formatie-uitbreiding bij VT. Wij achten het lokale veld in staat om – met adequate ondersteuning – casuïstiek over te nemen en zelfstandig op te pakken. Dit sluit aan bij de ingezette beweging van eerder afschalen, meer inzetten op advies en het voorkomen van escalatie. In het licht van het Toekomstscenario Kind- en Gezinsbescherming en de ontwikkeling richting regionale expertiseteams achten wij het logischer en effectiever om primair te investeren in veiligheid en preventie binnen de sociale teams van gemeenten. Daarnaast hebben wij eerder gepleit voor een maatwerkoplossing voor gemeenten waar regionale inzet van VT nog noodzakelijk is omdat op- en afschalen nog onvoldoende tot uitvoering komt. Hiermee worden kosten gerichter toegerekend aan de gemeenten waar aanvullende inzet daadwerkelijk nodig is. Aan deze zienswijze uit 2025 is geen opvolging gegeven. Wij stemmen niet in met de voorgestelde incidentele uitbreiding van 4,5 fte voor 2027. Besluitvorming over aanvullende capaciteit achten wij pas passend wanneer: • een kwantitatieve onderbouwing beschikbaar is van de benodigde capaciteit, afgezet tegen de wettelijke taken en normtijden; • de effecten van het implementatieplan inzichtelijk zijn gemaakt • de uitkomsten van het Q-Consult rekenmodel zijn verwerkt Op basis van deze integrale afweging kan een onderbouwd en duurzaam besluit worden genomen. Wij onderkennen dat het uitstellen van besluitvorming over uitbreiding risico's met zich mee kan brengen voor de uitvoering van wettelijke taken. Tegelijkertijd achten wij het noodzakelijk dat een structurele oplossing zorgvuldig en onderbouwd tot stand komt. De wethouder heeft aangegeven dat het besluit tot de inzet van Q-Consult niet bestuurlijk is verankerd. Wij verzoeken u om dit in het eerstvolgend AB te agenderen.	Dank voor uw zienswijze. Uw niet-instemmen wordt door het algemeen bestuur in de vergadering van 9 juli meegewogen bij het nemen van een besluit over de begroting 2027. Wij onderschrijven het belang van een duurzame en goed onderbouwde oplossing en het investeren in veiligheid en preventie binnen de lokale teams van de gemeenten. Veilig Thuis werkt in het kader van de implementatielijnen samen met gemeenten en lokale teams aan het eerder afschalen van meldingen. Veilig Thuis zet daarnaast stevig in op het geven van adviezen aan de lokale teams, om zo het aantal meldingen en casussen bij Veilig Thuis terug te dringen en eraan bij te dragen dat signalen tijdig kunnen worden opgepakt door het voorveld. Ook neemt Veilig Thuis actief deel aan het regionaal programma voor de implementatie van het Toekomstscenario Kind- en Gezinsbescherming, waarin wordt gewerkt aan stevige lokale teams. De implementatielijnen worden momenteel geëvalueerd met alle stakeholders. De uitkomsten van de evaluatie worden betrokken bij het onderzoek dat Q-Consult uitvoert naar de benodigde capaciteit. Dit moet leiden tot meer inzicht in hoe de werkvoorraad en formatie van Veilig Thuis structureel in evenwicht kunnen worden gebracht. Op basis hiervan wordt eind dit jaar een voorstel voorgelegd aan het bestuur voor de benodigde capaciteit, inclusief financiële en organisatorisch consequenties. De opdrachtverstrekking aan Q-Consult is vanwege de financiële waarde een bevoegdheid van de domeindirecteur Veilig Thuis, op basis van de geldende mandaatregeling. Om deze reden is het algemeen bestuur geïnformeerd en niet om een besluit gevraagd. Wij vertrouwen erop dat Q-Consult het onderzoek onafhankelijk en transparant uitvoert, zodat het bestuur een eigen afweging kan maken op basis van de uitkomsten. In plaats van de maatwerkoplossing die u in uw zienswijze uit 2025 heeft voorgesteld, is in 2025 gekozen voor een zorgvuldige, gezamenlijke voorbereiding door gemeenten, lokale teams en Veilig Thuis. Dit is ondersteund vanuit het regionaal programma Toekomstscenario Kind- en Gezinsbescherming. De samenwerking met de lokale teams verloopt nu goed.
	Procesregie en Wet verplichte GGZ Wij stemmen in met de omzetting van de dienstverleningsovereenkomst voor de basistaak Wet verplichte GGZ naar een gemeentelijke bijdrage, maar niet met de opname van Procesregie in de basistaak. Het opnemen van de Wet verplichte GGZ als basistaak achten wij wenselijk, aangezien het hier een wettelijke taak betreft. Daarnaast begrijpen wij de beweging om procesregie onder de basistaak te brengen. Tegelijkertijd merken wij op dat wij niet de intentie hebben om per 2027 procesregie van u af te nemen. Sinds halverwege 2020 organiseert de gemeente Zwijndrecht de procesregie zelf. Wij ervaren hierin duidelijke meerwaarde en hebben deze werkwijze duurzaam verankerd in onze lokale praktijk. Wij blijven graag met u in gesprek om te bezien hoe de werkprocessen op elkaar aansluiten en waar mogelijk kunnen versterken.	Dank voor uw zienswijze en instemming met de omzetting van de dienstverleningsovereenkomst voor de basistaak Wet verplichte GGZ naar een gemeentelijke bijdrage. Wij waarderen de betrokkenheid en zorgvuldigheid van alle gemeenten in het proces van inrichting van een duurzame en toekomstbestendige OGGZ. Wij constateren dat er brede steun bestaat voor de voorgestelde inrichting van het OGGZ-basispakket, waaronder de functie procesregie. Procesregie wordt gezien als een essentiële schakel binnen de OGGZ-keten. De functie draagt bij aan samenhang, continuïteit en effectieve ondersteuning van inwoners met complexe problematiek, waarbij

Gemeente	Uitgebrachte zienswijze	Reactie Dagelijks Bestuur DG&J
		meerdere domeinen en partners betrokken zijn. Juist vanwege deze kenmerken achten wij en nagenoeg alle gemeenten, regionale borging noodzakelijk. Een gezamenlijke inrichting zorgt voor eenduidigheid, behoud van expertise, continuïteit en een effectieve samenwerking met regionale ketenpartners. Tegelijkertijd heeft uw gemeente aandachtspunten ingebracht over procesregie. Wij zijn hierover in gesprek en zetten deze gesprekken in de komende periode voort, specifiek gericht op aansluiting bij lokale behoeften en de uitvoering in de praktijk. Vanwege de hierboven genoemde noodzakelijk geachte regionale borging adviseren wij om vast te houden aan procesregie als onderdeel van het regionale OGGZ-basispakket. De financiële effecten van de inrichting van een regionaal basispakket en pluspakket, zijn op hoofdlijnen vertaald in de begroting. In de komende periode wordt de inrichting van de OGGZ nader uitgewerkt. Daarbij betrekken we ook de uitkomsten van de gesprekken met uw gemeente over procesregie. Besluitvorming over de inrichting van een regionaal basispakket en pluspakket vindt naar verwachting plaats in het laatste kwartaal van 2026.
	Suïcide preventie Wij stemmen in met de bijstelling van de middelen voor suïcidepreventie, uitgaande van de feitelijke rijksbijdrage en de overeengekomen lokale inzet. Daarbij geldt dat de uitvoering van het regionale implementatieplan 'Niet meer alleen' niet mag resulteren in aanvullende structurele begrotingsvoorstellen. De rijksbijdrage beschouwen wij als taakstellend.	Dank voor uw instemming. Wij voeren het regionaal implementatieplan uit binnen het kader van de beschikbaar gestelde financiële middelen en de met gemeenten gemaakte afspraken.